

Dün Meclis içtima Devresine Nihayet Verdi

Başvekilimiz

Matbuat kanunu dolayısıyla
Mecliste mühim beyanatta
bulundu

Ankara, 25 (A.A) — B. M. Meclisinde yeni matbuat kanununun müzakeresinde memleketin umumî siyasetine dokunacak neşriyattan dolayı icra vekilleri heyeti kararla gazete veya risalelerin muvakkâten tetili hakkındaki madde münasebetle Başvekil ismet Pş. Hz. söz alarak şu beyanatta bulunmuştur:

Memleketin umumî siyasetine dokunacak neşriyattan dolayı hükûmete verilen salâhiyetin tatbikinde ne düşündüklerimizi büyük meclise arz etmek isterim. Bir memleketin umumî siyasetine dokunacak mevzular muhtelif ahval ve şerait altında tahmin olunacak sayılmıyacak kadar çok olabilir. Şimdi ben vehleten akla gelebilecek daimi mahiyeti haiz görülen mevzulara temas etmek isterim.

Bunlardan birincisi, her memleket için rejimin müdafaası başkaca bir vazife olacaktır. Cumhuriyetin müdafaası için kanunlar mümkün olduğu kadar tarif ve tafsil olunan ahvalde birçok müeyyedeler koymuşlardır. Fakat propaganda henüz bütün ihtimalâtı tarif ve tesbit olunan bir fen olarak gösterilmediği için propagandanın tetimmez.

Binaenaleyh, Cumhuriyetin müdafaası her Cümhuriyet hükûmetinin hassas bulunacağı ilk ve en mühim vazife olacaktır. Bütün neşriyatı bu noktai nazardan takip ederiz. Kezalik bu memleketin en mühim mevzuu, Büyük Millet Meclisinin itibarıdır. Büyük Millet Meclisi öyle bir mevcudiyettir ki onun bu memleket hayatında doğması, icrayı faaliyet etmesi ve bütün semerelerini alması her kangi bir iktidar sahibinin fermanına muhtaç olmuş değildir. B. M. Meclisi, bu milletin hayatında milletin bizzat ayağa kalkması ve bütün şerait ve müşkilâtı hâkim olarak milletin mukadderatına vaziyet etmesiyle vücut bulmuştur. (alkışlar)

Arkadaşlarım, B. M. Meclisi, memleketin mukadderatına vaziyet ettiği gün ilk işi kendi meşruiyetini müdafa etmek olmuştur. Bu ihtiyaç bu memleketin hayatında daima baki kalacaktır. Vazifesini müdrik olan hiç (Alt tarafı 5 inci sayıfada)

Dün Mecliste matbuat kanunu bir reye kaşı ekseriyetle kabul edildi

Yeni kanun dolayısıyla muhtelif hatipler söz almış, ismet Pş. Hz. mühim beyanatta bulunmuş, ve kanunun müzakeresi çok hararetle olmuştur

Neticede Reis, kanunun heyeti umumiyesini reye koyduğunu söyleyerek kabul edip etmiyenleri sormuş, "Hakkı Tarık B. siz kabul etmiyor musunuz?", demiştir. Hakkı Tarık B. bu suale şu cevabı vermiştir: "Hayır kabul etmiyorum Efendim!,"

Ankara, 25 (Vakit) — Meclis sabah saat 10 da Trabzon meb'usu Hasan Beyin riyasetinde toplandı. Evvelâ Tükriye — Çekoslovakya adli tasfiye kanunu müstahcelen müzakere ve kabul edildi. Bilâhara orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri kanununun bazı maddeleri müzakere edildi. Söz alan İsmail Kemal Bey (Çorum):

— Bir sual soracağım. Memurların inzibatî cezalarını kimler verecek? Memurin kanununda memurların cezası inzibat komisyonunca verilirdi. Burada, maarif memurları tarafından verilir, deniyor. Bunlar aralarında ittifak ettiler mi netice ne olur. Buna

meydan vermemek için memurin kanunundaki cezalar burada tatbik edilsin.

Reis — Teklifler sual değildir. Tatıldır.

Maarif vekili — Burada maarif emni yerine vali kaydı konulmuştur. İsmail Bey ısrar ediyorsa bir teklif yaparlar.

İsmail Bey (Çorum):
— Bu kanunun tatbikinde mahzur yok mudur?

Reis — Tadil teklifi yoktur dedi. maddelere geçildi ve kabul edildi.

Matbuat kanunu
Bundan sonra matbuat kanununa geçildi. İlk defa söz alan Sırrı Bey (Kocaeli) dedi ki:

— Geçen celselerde idi, matbuatın şimdiki manzarası hakkında birçok söz söylenmiş, mütalealar dermeyeran edilmişti ve bugün o günkü heyecanım ve

İsmet Pş. Hz.

bestii matbuat hakkındaki mütaleatımı dermeyeran edememişim.

Bu fırsatı ganimet bilerek fikirlerimi izah edeceğim. Gerçi her cihetten ve her ihtimale karşı dermeyeran edilen mütaleat artık bu mevzu üzerinde söz söylemek ihtiyacını bertaraf etmiştir. Yalnız böyle milli meselelerde meclisi âli içinde bulunan bir müstakil meb'usun da ekseriyeti mutlaka ile hemfikir olduğunu, aynı kanaati teşdiğini bu kürsüden bütün vatandaşlarıma ilân için hissiyatımı izhar ediyorum. Türkün memaliki ecnebiye de mahvedilen hukuku, nezzedilen hukuku hakkmda Vakit, Milliyet, Cümhuriyet gazetelerine uzun uzun fıkralar yazdırmıya bir müdafaa neşretmeğe, imkân hasıl olmuştur. Ne vakit müracaat etsek hükûmetin kısmen noktai nazarına (Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Bir cinayet, üç intihara teşebbüs

Evvelki gece Unkapanında bir cinayet olmuş, sekiz kişi boğaz-

laşarak birbirlerini yaralamışlar ve bu arada Naci isminde bir şahıs ölmüştür.

Bundan başka dün de üç intihara teşebbüs vakası olmuştur.

Resmimiz intihara teşebbüs edenlerden Hayriye hanımı gösteriyor. Ölüm halinde bulunan bu zavallının intiharına sebep asabi hastalığıdır. Bu hadiselerin tafsilatı üçüncü sayıfamızda polis haberleri sütunumuzdadır.

Mehmet Asım B.

hükûmetin mütaleatının ifadesi olmak üzere meclisi âliye bu lâyiha geldi. Ben burada bulunmadığım için ser-

Celâl Sahir B.

Hakkı Tarık B.

Sırrı B.

Dün mecliste kabul edilen
matbuat kanununun metni
4 üncü sayıfamızdadır.

HAZRETİ İSA

Bu çok mühim tarih şaheserini

1 Ağustos'tan itibaren

Vakit sütunlarında okuyacaksınız

Bu eserin muharriiri Pr. Eisler, eseri tûrcüme ve tavzih eden Ömer Rıza Beydir

Muallim Naciye ilk hücum

Ustat Halit Ziya Beyin hatıraları bu sayıfamdaki yazılarından itibaren edebiyat âlemindeki mücadeleleri safhasına girmektedir. Bu hararetle mücadelelerin iki nesli de fevkalâde alâkadar edecek bir cazibesi ve hususiyeti vardır. Dünan Üstadın seyyal ve yüksesk hüsnünden zevk ve heyecanla okuyacaksınız.

Muallim Nacinin mukabelesi

— 9 uncu sayıfamızda —

Hava faciası

Türk pilotu ihya Beyinde facia kurbanları arasında olduğu söyleniyor

Tayyarede kömür haline gelenler Norveç İstanbul konsolosu ile beş ecnebidir

Evvelki sabah saat dörâü yirmi gece Yeşilköyden hareket eden Sidna şirketine ait tayyarenin Bulgaristanda Sofya - Burgaz demiryolu üzerinde Korucu köy civarında yere düştüğünü ve pilotu da dahil olduğu halde içinde bulunan altı kişinin feci surette yanarak öldüğünü yazmıştık. Bu müthiş hava faciasının sebepleri hakkında henüz kat'i bir malûmat yoktur.

Yalnız kazayı yakından görenler, tayyarenin baş tarafından bir alev fışkırdığını, bunu müteakip de tayyarenin yere düştüğünü görmüşler, kaza yerine koştukları vakit ise alevlerin içinden zaten yarı ölü bir halde bulunan zavallı yolcuları kurtarmaları kabil olmamıştır.

Kazanın henüz anlaşılamiyan bir sebepten dolayı benzin deposunun iştil etmesinden ileri geldiği tahmin edilmektedir. C.

I. D. N. A Sidna tayyare şirketi direktörü M. Pantiye bu facia hakkında tabkikatta bulunmak

Parçalanmış tayyarenin hall üzere dün sabah tayyare ile kaza yerine gitmiştir.

Tayyarede altı kişi bulunuyordu. Tayyare makinisti Vantep isminde bir Fransızdı.

Yolcular Norveç hükûmetinin İstanbul baş konsolosu M. Po-

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

muhallif olduğu halde gazeteler bizim yezilirimizi is'af ettiler ve propaganda ya devam ettiler. Halbuki ben neşretmedim.

Şükri beyin fikirleri

Arkadaşlarımızdan Halim Sabit Bey Allah rızası için Türklüğün namına, Türk iktisadi ve sermayesinin muhafazası namına bir şey yadiraçam diye bir muhallif gazeteye gitmiş, buna muvaffak olamamıştır. Biz buna da muvaffak olurduk. Fakat bu bizim için bir tenezzüldü. Bunu yapmadık. Bu gazeteler tenkit hususunda daima geridiler. Onları bırakıyorum. Muvafık gazeteler ise tenkit tarafını boş bırakıyorlar. Boş kalanları onlara bırakıyorlar. Bu boş kalan yer işgal ediliyor. Eğer beri taraf gazetelerde, gördüğü noksanları biraz tenkit gibi ifadelerle yazarak efkârı umumiyeyi tenvir etmiş olsalar elbette ötekiler meşgul olacak hiç bir zemin bulamazlar. Fakat beri taraf gazeteleri bu vaziyeti onlara tamamile terktettikleri içindir ki onlar bu boşluğu işgal ediyorlar. Bu mes'uliyet beri taraf gazetelere aittir. Eldeki kanun lâihyasında bazı cihetleri tahdit eder mahiyet varsa bu da cümhuriyet mefhumunun geniş manasilebiraz tezat teşkil ediyorsa bunun mes'uliyeti tamamen bugünkü münekkitt gazetelere aittir.

Çünkü onların yıkıcı ve fena düşünce celi neşriyatı olmamış olsaydı hükümet böyle manevi bir tedbir itihazına mecbur kalmazdı.

Münakkit gazetelerin hedefi ne?

Benim görüşüme göre bu münekkitt gazetelerin bir hedefi vardır. O da bes kurustur. Sürüm temin için manen heyecan tevhit edecek meseleler çıkarıyor, şahsiyattan bahsediyor, hab-beyi kubbe yaparak beyanatta bulunuyorlar. Demek milletin efkârı umumiyesini bes kurus mukabilinde ihlâl etmek istiyorlar. İşte kendilerinin sebebiyet verdikleri bu meselelerdir.

Sonra eğer bu kanunda cümhuriyet menafii âliyesile tezat teşkil eden mebahis varsa bunun vebali, vebali mil-lisi her şeyi tamamen onların omuzuna dâdir. Ben şahsen tecrübe ettim. Kanunda mes'uliyet bahsi tesbit edilirken zannederim ki bir cihet unutulmuştur. O da gazetecilerin içinde matbuat işleriyle meşgul birçok meb'us arkadaşlarımızın bulunmasıdır. Biliyoruz ki bu kanunda matbuat cürümlerinden dolayı mütecasirler hakkındaki tabikâtı kanununiyeye dair birçok hükümler vardır. Bu cürümlerden bir tanesini bir meb'us gazeteci yapacak olursa bu kanun nasıl tatbik edilecektir?

Bu mümkün değildir. Ben bu cehetten bir muvazenesizlik görüyorum. Meclisin bu noktaya nazarı dikkatini celbederim. Hükûmete buna mâni olacak tedbirler almasını teklif ederim.

Yakup Kadri beyin bir makalesi

Ahmet Süreyya B. (Aksaray):
— Kanunda bu tedbirler vardır.
Sırtı Bey (Izmit) devamlı:
— Meselede bir mes'ul aranmak lâzımı gelirse bu tabiidir ki müsebbip olmak icap eder. Size bir vesika okuya çağırı. Bu bir makaledir. Yakup Kadri beyin imzasını taşıyan bir makale.

"Hakimiyeti imiliye, de neşredilmiştir. Diyorlar ki: "Şu zamanda istikrazdan bahsedilir mi? Bu devrede inhisarların fenalığından bahsetmek

ten Bükreşte bir şirketin mümessili İngiliz M. Fraouch Amerikalı bir seyyah olan M. Barkley ve Amerikalı bir seyyah kadın Mis Polin Kalst tir.

Amerikalı bir genç olan M. Barkley birkaç gün evvel, asabi bir rahatsızlığın tedavisi ettirmek üzere gittiği Avrupadan dönerken Lotüs vapurunda iki defa intihara teşebbüs eden doktor Hâzım Beyi ölümden kurtarmıştır.

Sidna şirketinin her hangi bir sebepten kaza hakkında gazetelerde fazla tafsilât intişarını pek lüzam etmediği anlaşılmaktadır. Çünkü şirket kaza hakkında günün muhtelif saatlerinde sorulara sualiere kat'i bir cevap vermemiş ve şirkette bir hadeneden başka kimse olmadığı söylenmiştir.

hiyanettir. Bunun hedefi malumdur. Meb'usluk sıfatile mütecasirane sözler söylenmiştir. Bunun önüne geçmek lazımdır.

Bir hedefe ben başka yoldan; o, başka yoldan gideriz. Eğer hedefte ayrılık olursa ben o zaman hiyanet etmiş olurum. Zaten Büyük Gazinin söylediği de bundan ibarettir.

Bu vaziyet ortada iken bir meb'us arkadaşın efkârı umumiyeye hiyanet şeklinde bahsetmesi doğrusu hayret edilecek bir şeydir.

İşte matbuatın gayri mes'ul eller tarafından idaresinin bu mahzuru vardır. Bu ciheti hassatan nazarı âlinize arz ediyorum.

Muhtelit encümenin cevabı

Muhtelit encümen namına söz alan Sait Azmi Bey (Kayseri):

— Matbuat kanununun ana hatları hakkında izahat vermeye lüzum görmüyorum. Bu kanunla hürriyeti matbuatın tahdidine doğru asla bir adım atılmamıştır.

Encümende matbuat hürriyetinin sui istimaline karşı şiddetli ahkâm konulmuştur. Sırtı Bey matbuat hürriyeti ile sui istimalini güzelce ifade ettiler. Sonra meb'us gazetecilerden bahsettiler. Bunları encümen de düşünmüştür. Buna mâni olacak ahkâm vardır.

Müstacelen müzakere teklifi

Hiç bir vatandaşın hürriyet ve hay-siyetine tecavüz edilemeyecektir. Bundan Sırtı Bey mutmain olabilirler. Bunun için mesele yoktur. Encümen namına müstacelen müzakereyi teklif ediyorum.

Baş muharririmizin cevabı

Asım B. (Artvin) — Sırtı beyfendi muvafık ve muhallif meslekte gazetelerden bahsettiler ve muvafık gazetelerin tenkitkâr makale yazmadıklarını söylediler.

Bendenize, şahsan kendilerinin bir kaç defa müracaatları olmuştur. Şikâyetleri de (Vakit) gazetesinde neşredilmiştir.

Bir zaman Rusya ile ticaret yapıyorlardı. Orada bir takım müşkülâta maruz kalmışlardı. Bunu hatırladılar. Kendilerine teşekkür ederim. Fakat zannederim ki bu sözleri ile muvafık dedikleri gazetelerin makul tenkidatı da yazdıklarını ifade etmiş oluyorlar. Binaenaleyh muvafık gazetelerin tenkit sahasını boş bıraktılar demeleri doğru değildir. Sözlerindeki tenakus meydandadır.

Maddelerin müzakeresine geçildi

Bilâhara başka söz isteyen olmadı. Şundan maddelere geçildi.

Celâl Sahir B. diyor ki

Maddelerde geçen risale kelimesine Celâl Sahir B. ilâve etti:

— Risale büroşürün karşılığıdır.

Dedi. Encümen namına Kayseri meb'usu Sait Azmi B. cevap verdi:

— Gerçek mecmua, gerek risale her iki kelime bu kanunda kullanıldı. Şekle nazaran bir manayı ifade eder. Biz burada mecmua makamına kullandık.

Reis — Encümenin mecmua kelimesine itiraz yoktur. Risale yerine mecmua koymakla Celâl Sahir beyin maksadı tatmin ediliyor mu?

Celâl Sahir B. — Evet efendim. risale yerine mecmua kelimesinin ikamesi reye konu ve kabul edildi.

Dokuzuncu madde müzakere edilirken Celâl Sahir B. neşriyatı idare eden zat tabirine itiraz etti.

Neşriyat işi

Neşriyatı idare eden adama bir isim verelim dedi. Hakkı Tarık B. bağırdı:

— Neşriyat müdürü..

Celâl Sahir B. devamlı:

— Naşir..diyelim.Doğrudan doğruya karşımızda sahip ve naşir diye bir adam tanyalım. Bu filen gazete işleri ile uğraşan adamlardan biri olsun bu suretle korkuluk bir adam olmasın. Bir de maddede memleket meselesi var. Bundan maksat nedir?..

Muhiddin Nami Bey (Muş) — Maksat tabiiyettir..

Celâl Sahir Bey devamlı:

— Tabiiyet kaydı ayrıca vardır. Tabiiyetten başk bir de memleket kaydı vardır. Bu ne demektir? Memleketimizde gazete çıkaracak olan bir kimse ister Çorumlu, ister İstanbullu, ister izmirli olsun kanun nazarında müsavidir.

Bunun ne lüzumu vardır?

Sait Azmi bey cevap verdi:

— Neşriyat idare edecek zata neşriyat müdürü namını vermekte encümen bir mahzur görmüyor.. Neşriyat müdürünün yalnız ikametgâhı bilinmesi kâfi değildir. Takibat sırasında onun aslen kayıtlı olduğu memleketinin bilinmesi faydeli olur.

Abmet ihsan Bey (Ordu) — Söz aldı, dedi ki:

— Gazetenin neşrine nezaret edenleri ikiye ayıralım. Birine, sahip ve naşir, diğerine siyasî müdür diyelim. Avrupada bu böyledir. Direktör politik.. bir korkuluk olamaz. Mutlaka gazetenin içinde yazılara direktif verir.

Yusuf Ziya B. Eskişehir - Şirketler bir gazete talep ettiği vakit, gazete çıkarmak istedikleri vakit, şirket beyanname verip te sahip olacaksın sun'i bir adam mı çıkaracak? Lâihadaki bu fıkra doğru değildir. Beyannameyi şirket mümessilleri veya meclisi idareden salâhiyettar bir makam imza eder ve gazetenin sahibi olur.

Muhtelit encümen reisi Cemil bey — Yusuf Ziya Beyfendi de encümende aza idiler. Mazbata-da imzaları var. 130 saat çalışan encümende bunu niçin söylemediler? Yusuf Ziya B. cevap verdi:

— Orada bu meselede muhallif kaldım.

İş ve ev

Bundan sonra, ikametgâh ve mesken tabiri yerine "iş ve ev,, adresi tabiri ikame edilerek dokuzuncu madde reye konu ve kabul edildi.

Gazete veya mecmua sahiplerinde aranılacak vasıflar hakkındaki madde müzakere edilirken Celâl Sahir bey tekrar söz aldı.

— Maddede yüksek mekteplerden veya lise ile buna muadil diğer bir mektepten şهادetnamesi olmak diye bir kayıt var.

Dedi.

Bendenizin fikrimce böyle bir kaydın matbuatın hürriyetini sui istimal etmemesini temin maksadile tedvin olunan bu kanunun istihdaf ettiği neticeleri elde etmekte amelî bir faidesi yoktur. Gazete ve mecmua sahipleri için bu tahsil kaydının külliyan lâğvı taraftarıyım. Eğer heyeti celile niz lâğve taraftar olmaz ise fıkra tenakustan kurtarım. Bu fıkra tıpkı demektir ki Bir iş için yüz lira veya on lira kefalet verilir. Binaenaleyh ya âli tahsili veya lise tahsilini esas olarak kabul ediniz,

Hakkı Tarık Bey ise,

— Bu maddenin hükmü gazete ve mecmuaların hepsine siyasî olsun olmasın şamildir. Bir teklif arz ediyorum, yalnız "I,, fıkrasında başlıyan mahkûmiyetlere ait olan kayıtlar ilmi ve fennî olarak çıkarılacak mecmuaların sahiplerine şamil olmasın, mazide yalnız böyle bir mahkûmiyeti olan böyle bir adamın ilmi mesaisinden mahrum olmak doğru değildir.

Encümen namına mazbata mu-

harriri Vasfi Raşit Bey cevap verdi:

— Encümenimiz böyle bir teklifi kabul etmiyor. Tahsil meselesine gelince âli mektep bulunan yerlerde muhakkak âli mektep mezunu olmalıdır. Bulunmazsa lise mezunu olması kâfidir.

Bundan sonra madde yalnız ibare tashihlerle kabul edildi.

Baş muharrirler

Hakkı Tarık B., başmuharrirlerin yüksek tahsilden istisnasını istedi ve dedi ki:

— Artık neşriyatı idare eden zatın yüksek tahsil kaydı konulduktan sonra zannediyorum, ki oraya yalnız makale yazmak suretile ismini verenlerin bu kayıttan istisna edilmesi lâzım gelir.

Vasfi Raşit B., başmuharrirlerin istisnasına encümenin muvafakat edemeyeceğini söyledi. Bunun üzerine Hakkı Tarık B.in teklifi reye konu. Kabul edilmedi.

Aynı isimle çıkan gazeteler

Hakkı Tarık bey bundan sonra 24 üncü maddeye bir fıkra ilâvesini teklif etti. Ve bu teklifi şöyle müdafaa etti.

"Şimdi, izmirde, istanbulda çıkarılan bir çok gazeteler başka yerlerde aynı isimle çıkarılmıştır. Türkiye dahilinde bir yerde neşre başlanmış bir gazete veya mecmuanın adı ile başka bir yerde verilen beyanname keyfiyeti anlaşıldığı dakikada hükümden düşmelidir. Bu hususta kanuna hüküm ilâve etmek elzemdir.

Vasfi Raşit bey cevap verdi:

— Bu ciheti hakkı telif kanunu tayin edeceğinden encümen teklifi reddeder.

Hakkı Tarık B. ısrar etti; hakkı telif kanununun ahkâmına göre behemehal mahkemeye giderek işi intaç etmek lâzımdır. Gazetelerin bu kadar sarıh haklarını kayda tabi tutmaktan kurtarmağa encümen neden muvafakat etmiyor.

Vasfi Raşit B. — Encümen bunu hakkı telif kanununa bırakmağı daha makul buluyor.

Bunun üzerine Hakkı Tarık B. teklifini geri aldı.

Suçlar

Matbuat suçlarının mes'ullerine dair olan 27 inci madde müzakere edilirken Hakkı Tarık B. şu mütaleayı ileri sürdü:

— Adaleti müteessir edecek bir madde huzurunda bulunuyorsunuz. Gazete sahibi veya umumî neşriyatı idare eden mes'ul olmasın diyen yoktur. Fakat şöyle bir vaziyet tasavvur edelim. Mahkeme huzurunda benim mesuliyetimi icap ettiren madde ne ise bunun bir başkası tarafından uydurulduğu sabit olmuştur. Bunu mahkemede görüyorum. Fakat hem gazetenin sahibine, hem neşriyat müdürüne hem de havadisî uydurana aynı cezayı veriyor. Böyle şey olur mu? O havadisî neşreden cezası ağır uyduranın hafif, ve yahut ta uyduranın ağır neşreden hafif olmalıdır.

Hakkı Tarık Beyin bu izahatına encümen iştirak etmedi ve noktâi nazarında ısrar etti.

Münakaşalar

Aksaray Meb'usu Süreyya, B. Hakkı Tarık Beyin tezini müdafaa etti Encümenin ısrarı karşısında Tarık Bey hükûmetin bu husustaki mütaleatını sordu.

Adliye vekili cevap verdi:

— O halde filin derecesine göre tabii derece derece ceza tatbik edilir dedi.

Hakkı Tarık Bey—Hemfiil de-

mek bu dereceyi temin eder mi Adliye vekili— istersiniz başka bir şey koyun.

— Hakkı TarıkBey— Siz koyunuz.

Adliye vekili (Devamlı)— Siz asıl mücrim ne ceza görürse diğer mes'uller aynı cezayı görürsünüz. Halbuki nazarı dikkate alınmıştır.

Hakkı Tarık B. — Bu ibare ile nazarı dikkate alınması mümkünse maksat hâsıl olmuştur. Kabul ediyoruz. Fakat zannediyorum ki, bu ibare ile maksat temin olunmaz. Bunun üzerine Hakkı Tarık beyin takririni okundu ve Yusuf Kemal B. maksadı temin eden bir formül bularak heyeti umumiyeye teklif etti, dedi ki:

— Hemfiil kelimesi yerine ceza kanununun 65 inci maddesi mucebince müşterek addedilir tabirini korsak zannederim ki mesele halledilir. Yani cezayı mahkeme takdir eder.

Madde bu suretle tadil edilecek reye konu ve kabul edildi.

Müstehcen neşriyat

Müstehcen neşriyat hakkında ki 31 inci madde görüşülürken Konya meb'usu Naim Hâzım B. müstehcen ve hayasızca kelimeleri ar ve haya mefhumlarından başka birşey ifade etmiyor. Memlekette gayri ahlâki ve hayasızca mefhumlarını örtecek bir miyar bulmak lâzımdır.

Zonguldak Meb'usu Halil B. san'at ve ilim eserleri çok geniştir. Memleketin ahlâkiyatına, suikasta mütemayil bir takım kimseler bundan istifade etmişlerdir. Ve hükâm her nasılsa onları mahkûm edecek bir vesile bulamadıklarından bu eşhas kurtulmuşlar. Matbaacının iftiharına.

Adliye vekili Yusuf Kemal B. şimdiye kadar ceza kanunumuzda gayet mükemmel maddeler varken müstehcen şeylerin devam etmesi hakikaten cümleyi "neden devam ediyor?,, diye bir sual karşısında bırakmıştır. Müstehcen kelimesine herkes ayrı bir mana vermiştir.

Şimdi bu matbuat kanunile müstehcen tabirine bir mana verilmiş oluyor. Filvaki san'at eserleri, ilim eserleri müstehcen değildir. Fakat san'at eserinin de, ilim eserinin de kendi yeri vardır.

Dedi.

Zonguldak meb'usu Halil B. bundan sonra heyeti umumiyeye başka bir teklifte bulundu Memlekette muhtelif muzır cereyanlar meyanında bir de aileleri tehdit eden bir cereyan vardır. Kadını teehhilden, çocuk yapmaktan, memleket nüfusuna hizmet etmekten meneden ve bunlardan soğutan bir cereyan vardır. Bunun önüne geçilmesi lâzımdır.

"Kanunla çocuk,,

Ali B. (Rize yerinden) — Kanunla çocuk yapalım.

Halil B. (Devamlı) — Aileyi, aile mevcudiyetini ve aile kurmak esasını sarsacak va kadınlığın ana olmak hususundaki ulvi temayülünü zayıflatacak her türlü neşriyat yasaktır. Hilâfına hareket edenler bir aydan bir seneye kadar hapis cezasına mahkûm olurlar,, şeklinde bir maddenin

(Alt tarafı 9 uncu sayfada)

İhtar

"Kızıcık dalları,, "Kızlar çukura düşünce,, tefrikalarımızı mündericamızın kestireti hasebile derece imkân göremedik. Mühterem okuyucularımızdan özür dileriz

Polis Haberleri

Bir cinayet üç intihara teşebbüs hadisesi

Evvelki gece Unkapanında bir cinayet olmuş ve Naci isminde bir adamın ölümünden başka dört kişi de yaralanmıştır.

Vak'a şöyle olmuştur:

Süleymanın meyhanesinde

Evvelki gece, akşam yemeğinden sonra Unkapanında Zeyrek caddesinde 47 numaralı Süleymanın meyhanesinde Naci, Enver, İbrahim, Recep, Süleyman, Ali, Ahmet isimlerinde yedi arkadaş toplanmışlar ve eğlenerek rakı içmeğe başlamışlardır.

Bu âlem saat 21,30 a kadar devam etmiştir. Bir aralık arabacı Süleymanla Ali ve Ahmet arasında bir münakaşa başlamıştır. Bu münakaşaya kafaları iyice dönen diğerleri de iştirak etmişlerdir. Araba nöbeti meselesinden çıkan bu münakaşa gittikçe büyümüş ve sekiz arkadaş iki partiye ayrılmışlardır. Evvelâ bardak fırlatmak ve daha sonra yumruk faslı başlamış ve nihayet meyhane sahibi Süleyman hepsini dışarı çıkarmıştır.

Unkapanı caddesinde

Sekiz arkadaş meyhaneden çıktuktan sonra boğuşmağa devam etmişlerdir. Bu sırada bir silâh patlamış ve bunu müteakip de Naci yere yıkılmıştır. Tabanca sesi ve Nacinin kanlar içinde yere yuvarlanması ötekilerinde daha ziyade hiddete getirmiş ve hep birden bıçakları, tabancaları meydana çıkarmışlardır.

İşin garibi şudur ki on beş dakikadan fazla süren bu boğuşma ile ne bir polis memuru, ne bir bekçi alâkadar olmamıştır.

Feryatlar başlıyor

Bu sırada meyhanenin önünden epice uzaklaşan tabancalı ve bıçaklı katile yavaş yavaş bitap düşmeye başlıyor. Tekrar bir iki el silâh patlıyor. Feryatlar yükseliyor. Bu arada İbrahim tabanca kurşunu ile sol bacağından, Enver, Ali, Süleyman bıçakla muhtelif yerlerinden yaralanıyorlar.

Nihayet polis yetişiyor

Meyhanedekilerin ihbarı üzerine zabıta yetişiyor. Ali, Veysel, Recep de dahil olmak üzere hep yakalanıyor. Yaralıları hastaneye kaldırılıyor.

Bu kanlı boğuşma tahkikati ehemmiyetle devam etmektedir. Nacinin kimin tarafından yaralandığı henüz tesbit olunmamıştır.

İntiharlar

Dün gene üç intihara teşebbüs vak'ası olmuştur, şunlardır:

1— Hadise Kasımpaşada mutbâk kapı caddesinde 32 numaralı Emine H. in evindedir.

Beyoğlu belediye dairesi doktorlarından Yahya Necati Bey, zevcesi Hayriye H. ı dün sabah Kasımpaşada kız kardeşi Emine H. in evine götürmüş ve zevcesini oraya bıraktıktan sonra vazifesine gitmek üzere ayrılmıştır.

Fakat Hayriye hanım ötedenberi fazla asabidir. Ve bazen bu asabiyeti daha ileriye vararak:

— Beni öldürecekler.. Aman beni, öldürecekler beni..

Diye etrafında bulunanlardan imdat istediği çok defa vakidir. Hatta Hayriye hanım bir müddet evvel kendini günün birinde

öldüreceklerini söylemiş ve o zaman danberi peçe kullanmaya başlamış ve göya bu suretle tehlikeyi bertaraf edebilmiş.

İşte Hayriye hanım dün sabah kız kardeşinin evine gelir gelmez gene o buhran baş göstermiş ve tuhaf lâkırdılar söylemeye, evde bulunanlara sataşmaya başlamıştır.

Kardeşinin vaziyetini takdir eden Emine H. derhal o sırada orada bulunan misafirleri diğer bir odaya alarak Hayriye hanımı yalnız bırakmak lüzumunu hissetmiştir. Bu esnada Hayriye H. daha ileriye giderek kardeşine iki yumruk indirmiştir.

Evde bulunanlar diğer odaya kapanmışlar, hatta bir aralık polisi haberdar etmeği bile düşünmüşlerdir. Lâkin Hayriye hanımın bulunduğu odada bir gürültü olmuş ve biraz sonrada bir tabanca sesi duyulmuştur.

Bu vaziyet karşısında odaya koşanlar Hayriye hanımı kanlar içinde bulmuşlar ve derhal vakadan polis haberdar edilerek zavallı kadın Sen Jorj hastanesine kaldırılmıştır. Hayriye H. in yaraları ağır olmakla beraber ölümden kurtulacağı zannolunuyor.

Kadıncağızın kendisini öldürmesine alet olan tabancayı ve her vakit yanında taşıdığı ve buna esasen zevcine muvafakat ettiği anlaşılmıştır.

Söndürülen ateş

Feriköyünde Ayazma caddesinde 100 numaralı evde Misal isminde bir Musevinin oturduğu evden elektrik ütüsünden yangın çıkmış ve üst kısım ile alttaki dükkân kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür.

Kalp yirmibeşlik

Emirgânda oturan Kemalîyeli Mahmut dün Beyazıtta tramvayda kalp bir yirmibeşlik sürerken yakalanmış tahkikata başlanılmıştır.

Kendini bilmiyecek kadar içen kadın

Dün gece Taksimde oturan Rahime hanım kendini idare edemiycek kadar sarhoş bir halde sokakta yatmakta iken kaldırılmış merkeze nakledilmiştir. Ayyaş kadın hakkında takibat yapılmaktadır.

Kaybolan motör halâ bulunamadı

Bundan birkaç gün evvel Hayırsızada açıklarında bir motörün bozulduğunu, içindekilerin feryadı üzerine oradan geçmekte olan bir sandalın iki hanımı adaya çıkardığını yazmış, motördeliklerden henüz bir haber olmadığını kaydetmiştik.

Dün geç vakte kadar müdriyete hiç bir malûmat gelmemiştir. Motördeliklerin akıntıya tutularak Marmaranın cenup sahillere gittikleri tahmin olunmaktadır. Maamafih bu müddet zarfında yaşadıklarına dair hiç bir esere tesadüf olunmamıştır.

Kasımpaşa cinâyetinin faileri yakalandı

İki ay evvel Kasımpaşada 9 uncu mektebin bahçesindeki kuyuda bir ceset bulunduğunu failerinin aranmakta olduğunu yazmıştık.

Aldığımız malûmata göre Nuri ve Hüseyin isminde olan bu vak'anın faileri Sivasta yakalanmışlardır. Bir iki güne kadar şehrimize getirilerek adliye teslim edileceklerdir.

Amerikan darülfünunları talebesinden bir grup şehrimize geldi

Talebeler camileri gezerlerken

Dün sabah Prağa vapuru ile şehrimize 80 Amerikan Darülfünun talebesi gelmiştir. Amerikalı talebe şehre çıkarak camiler ve müzeleri gezmişler, akşam üstü vapurlarına dönmüşlerdir.

Gazeteci arkadaşlarımızdan Ahmet Şükrü bey gece saat dokuzda vapurda Amerikalı talebeye inkılâbımız hakkında bir konferans vermiştir.

Ahmet Şükrü bey konferansına inkılâbımızın ehemiyetini tebarüz ettirmek için eski ve yeni Türkiye arasında bir mukayese yaparak başlamış, siyasi ve iç-

timai hayatımızdaki büyük değişiklikleri izah etmiş ve Gazi'nin yalnız Türkiye'ye değil medeniyete de hizmet eden bir dâhi olduğunu ve tarihe de öyle geçeceğini söylemiştir. Amerikalı talebeler konferansı bilhassa büyük Gazimizden bahsedilirken şiddetle alkışlamışlardır. Ahmet Şükrü bey konferanstan sonra talebelerin memleketimiz hakkında sordukları suallere cevaben bazı izahat vermiştir. Amerikalı talebe salı gününü şehrimizden ayrılacaklardır.

Adliye Haberleri

Hırsızlık ve yangın

Bolulu Hanife H., hırsızlıktan mahkûm oldu, yangından beraet etti

Beşiktaşta köyiğinde binbaşı Süleyman B. in evinde hizmetçi sıfatıyla çalışırken 1,700 lira kıymetinde mücevherleri ve sair eşyayı çaldıktan sonra evi yemek odasından ateşlemekle maznun Bolulu Hanife H. in muhakemesi dün İstanbul birinci ceza mahkemesinde bitmiştir. Mahkeme, kendisinin hırsızlıktan üç sene ağır hapse mahkûmiyetine, üç senede emniyeti umumiye nezaretinde bulundurulmasına karar verilmiş, yangın ıka ettiğini usulü dairesinde sabit görmemiş, bu cihettende beraetini kararlaştırmıştır.

Kuruçeşmelilerden biri davasını kazandı

Kuruçeşmedeki kömür depoları yüzünden zarar gördükleri kaydile depo sahipleri aleyhine münferiden Kuruçeşmede oturanlardan bazıları tarafından açılan davalardan biri neticelenmiştir.

Avukat arpacı oğlu Nikolaki Ef. tarafından bir müekkili namına depo sahiplerinden Hayri bey aleyhine açılan davada, mahkeme, davacının kömür deposu yüzünden uğradığı yedi bin lirahlık zararın tazminine ve mahkemece tayin olunan ehlihıbreinin verdiği rapor dairesinde ter-tibat alınmasına karar vermiştir.

Abbasla Agop

Çenberlitaştı Tavukpazarında marangoz Agobu öldürmekle maznun seyyar satıcı Abbasın muhakemesine dün birinci cezada başlanmıştır. Abbas cürmünü inkâr etmektedir. Gelecek cumartesiye şahitler dinlenilecektir.

Çamur Şevketin ölümü

Karagümrükte Çamur Şevketi öldürmekle Alâettinin muhakemesine dün birinci cezada devam edilmiş, müddei umumilik ceza kanununun dört yüz kırk sekizinci maddesine göre ceza istemiştir. Cumartesiye karar

Memleket Haberleri

Anadolu refikimiz 21 yaşında izmirde çıkan (Anadolu) refikimiz yirmi bir yaşına girmiştir. Refihimize muvaffakiyet temenni ederiz.

Raif Rıza ve arkadaşları

Raif Rıza ve arkadaşları izmire gitmişlerdir. Heyet izmirde bir haftı kadar kalacaktır.

Midilli - izmir seyahati

Ağustosun ikinci haftasında yapılmak üzere Midilli belediye riyaseti tarafından bir izmir seyahati tertip edilmiştir.

Adananın bir kazasına yılanlar hücum etti

Adananın bir kazasında bir haftadanberi bir yılan sürüsü peyda olmuş, halkı korku ve heyecan içerisinde bırakmıştır.

Bunlardan birisi jandarma kumandanının evine giderek öteye beriye saldırmaya başlamış ve küçüklükler öldürülebilmıştır.

bildirilecektir.

Zabit kâtiplerinin muhakemesi

Rüşvet almak maddesinden muhakeme edilen İstanbul ikinci ceza mahkemesi zabıt kâtiplerinden Turhan ve Salih beylerin muhakemesi dün birinci cezada son safhasına gelmiştir.

Müddei umumilik, ceza kanununun iki yüz yirmi yedi ve beş yüz kırk dokuzuncu maddelerine göre ceza istemiş, müdafaa yapılmıştır. Karar verilecektir.

Bir icra memuru hapse mahkûm oldu

Ehlivukufa verilmesi icabeden bir mikdar parayı ehlivukufa vermiyerek kendisinde alıkoyduğu iddia olunan icra memurlarından ihsan Beyin mevkufen muhakemesi, dün ikinci cezada bitmiştir.

ihsan B., kendisinin bu parayı ehlivukufa verdiğini, ehlivukufun parayı aldıklarına dair imzaları bulunduğunu ileri sürmüş, kendisile arası iyi olmanın amiri Mustafa Beyin bu zevatın parayı almadan aldıklarına dair imza attıklarını iddia etmiştir.

Mahkeme, müdafaaı varit görmemiş, kendisinin üç ay hapsine, üç ay da memurluktan mahrum kalmasına karar vermiştir.

Günün Muhtırası

Takvim — Pazar 26 Temmuz 7

inci ay 1931, senenin günleri: geçen 207 kalan günler: 158, 10 Rebiülevvel 1350.

Güneş — Doğuş: 4.50. Batışı: 19.31

Namaz vakitleri — Sabah: 3.05;

Oğle: 12.20; ikindi 16.17; Akşam: 19.32,

Yatsı: 21.25; imsak: 2.44

★

Hava — Dünkü hararet (azamî) 24

(asgarî) 21 derece. Bugün rüzgâr poyraz hava bulutlu.

★

Bugün

Konserler — Şehir bandosu saat 17-19 arası Fatih parkında.

Teşekkür

Karım Saiyenin ebediyen kapanan gözleri önünde duyduğum büyük acıya telgrafla, mektupla, cenazeye refakat ve evime ve daireme kadar bizzat yorgunluk almak ve gazetelerin çok kıymetli sütunlarında yer vermek suretleriyle aziz dostlarımın ve aile çocuklarının gösterdiği asil alâka ve tesliyetten hudutsuz bir minnet ve şükranla mütehasşisim.

Bunu yazık ki kaç gündür ayrı ayrı arza imkân bulamadım.

Bu bapta aziz dostlarım ve aile çocuklarının lütüf ve keremlerini dilerim Ef. İstanbul: Altıncı noter GALİP BİNGÖL

Vakit: Abone şartları:

	1	3	6	12	Aylık
Dahilde	150	400	750	1400	Kuruş
Haricte	—	800	1450	2700	—

İlan şartlarımız:

Satırı	Resmî	Husuf
Santimi	10 Kş.	12,50 Kş.
	20 —	25

Küçük ilan şartlarımız:

	1	2	3	4	1-10 Defa
	30	50	65	75	100 Kuruş

A — Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir.
B — 4 satırı geçen ilanların fazla satırı için 5 kuruş zammolunur

Ticaret âleminde:

Ticaret borsasında yeni idare heyeti seçildi

İstanbul ticaret ve zahire borsası idare heyeti intihabatı dün yapılmıştır.

Yeni idare heyeti azalıklarına seçilenler, Mehmet, Buhanettin, Osman Nuri, Fortun zade Murat, Ziya Beylerle mübayaacı-lardan Selâmi ve Nurettin beylerdir.

Eski idare heyetinden Asım zade Nuri, Alemdar zade Şerefettin, Attar zade Kerim B. ler bu seferki intihabatta kaza-namamışlardır.

Fen fakültesi talebesi Bulgaristana gitti

Fen fakültesi talebelerinden mürekkep 20 kişilik bir katile dün akşam saat bşte Bulgaristana hareket etmiştir.

Talebelerin dördü kızdır. Katile Bulgaristanın muhtelif şehirlerini ziyaret edecekler ve on beş gün sonra Romanya ve Köstece yolu ile şehrimize döneceklerdir.

Mecmualar:

Uyanış

Bu haftalık mecmuanın son sayısında Halit Fahri Bey (İki hanım kitabı) se'evhalı yazısında Şükufe Nihal Hanımın Gayya isimli romanı ve İffet Ha'im Hanımın Tul daireleri isimli şiir mecmuası hakkında mütalea larını yazıyor. Selim Reşit Beyin "Ke di pençesi", unvanlı müsahabesi alâka vericidir, mecmuada bazı genç muhar-rirlerin şiirleri ve hikâyeleri de vardır.

İctihat

Neşriyatına on beş günde bir devam etmekte olan İctihadın yeni sayısı çıkmıştır. Aptullah Cevdet Beyin yeni bir kıt'asile acemceden tercüme edilmiş bazı beyitler edebî munderica-tını teşkil ediyor.

Dün Büyük Millet Meclisinde kabul edilen yeni matbuat kanununun metnini aynen neşrediyoruz

Saat 12,30 a kadar devam eden celselerde kanun müzakeresi ikmal ve heyeti umumiyesi kabul edilmiştir. Yeni matbuat kanunu 76 maddeli havi 22 fasiladan mürekkeptir. Ayrıca iki muvakkat 23 üncü fasıl olarak kanuna ilâve edilmiştir.

Madde 1 — Matbuat hürriyeti ve matbu eserler neşri bu kanunda yazılı hükümlere bağlıdır. Bu kanunun hükümleri gerek matbaa, gerek başka türlü mihaniki ve kimyevi vasıtalarla ve ya el ile çoğaltılarak neşredilen yazı, resim, güfteli güftesiz musiki eserleri ve gramofon plâkaları gibi eserlere şamilir. Bu kanunda bu gibi eserlere matbaa denilir. Sinematografa müteallik hususlar bu kanuna tâbi değildir.

2 — Herkesin görebileceği veya paralı parasız girebileceği yerlerde her türlü matbuaların teşhir veya talik veya tevzi edilmesi veya satılması veya bunların ilân ile tevzi ve satışa arz olunması neşir sayılır. Matbuat cürmü yukarıki fıkra dairesinde yapılan neşriyatta tekevvün edebilir.

3 — Bir matbaa açılmadan evvel bulunacağı yerin en büyük mülkiye memuruna bir beyanname verilir. Beyanname matbaayı açmak isteyeninin adı, sanı, ikametgâhı ve ortakları varsa onların da adları sanları ve ikametgâhları ve matbaanın yeri ve hangi dillerde ve hangi tabii sistemle çalışacağı yazılır.

4 — Çalışan matbaanın yeri ve tabii sistemi değiştirilir veya ortaklarından bazıları ayrılır veya yeni ortak alınırsa yine en büyük mülkiye memuruna bir beyanname ile bildirilir. Matbaanın sahibi değişirse yeni şaip işe başlamadan evvel kendi namına bir beyanname vermiye mecburdur. Ölüm halinde bu beyanname matbaayı işletmiye devam edecekler tarafından on beş gün içinde verilir.

5 — Beyannamesiz matbaa açanlar hakkında Türk ceza kanununun 533 üncü maddesi hükmü tatbik olunur. Beyannamelerde yazılacak mecburi olan malûmatı yanlış bildirenlere 50 liradan 200 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

6 — Matbaasında ilmühaberi alınmamış gazete veya risale basan matbaacı 100 liradan aşağı olmamak üzere ağır ceza parasına mahkûm olur. Bu suretle basılan gazete veya risale ile bir suç işlenmiş ise bu suça iştiraki sabit olan matbaacı gazete veya risalenin mes'ulleri ile hem fiil addolunur.

7 — İkinci maddenin şümulüne giren matbaalar üstünde matbaanın adı yazılır. Buna muhalif hareket eden matbaacılar 10 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasına mahkûm olurlar. Böyle bir mahkûmiyetten altı ay geçinceye kadar bu suç yeniden işlenirse suçlu ayrıca iki aya kadar hapis ile cezalandırılır. Yanlış bir ad yazılması halinde yukarıki fıkralarda yazılı cezalar iki kat olarak verilir. Bu maddedeki hükümlerin resmi daire, meslek veya ticaret işlerine veya aile, siyaset ve cemiyet hayatının işlerine yarıyan ilân, tarife, ticarî sergiler kartvizit ve saire gibi matbualara ve yine namzetlerden birinin doğru adı bulunmak şartile intihap beyannamelerinde ve siyasi beyannamelerde tatbiki mecburi değildir.

8 — Matbaacılar bastıkları her türlü matbualardan ikışertanesini günü gününe bulunduğu yerin en büyük mülkiye memuru ile cümhuriyet müddeumumisine vermiye mecburdurlar. Verilmeyen her nüsha için beş lira hafif para cezası hükmolunur. Tekerrüründe bu ceza verilmeyen her nüsha için on liradan yirmi liraya kadar arttırılır. Bu hükümlerden gazete veya risaleler ve yukarıki maddenin dördüncü fıkrasında yazılı matbualar müstesnadır.

9 — Gündelik yahut mevkut gazete veya risale çıkarmak isteyenler gazete ve risalenin çıkarılacağı mahallin en büyük mülkiye memuruna aşağıdaki istenilen malûmatı havi, imzalarile bir beyanname verirler.

A — Gazete veya risalenin adı, B — Gazete veya risale sahibinin adı, sanı, tabiiyeti, tahsil derecesi ve muamele

merkezi olan ikametgâhı ile meskeni, C — Varsa başmuharririnin, umumî müdürünün, yazı işleri müdürünün adı, sanı, tabiiyeti ve ikametgâhı, D — B, C, fıkralarında sıfatları yazılı olanlardan hangisinin fiilen umumî neşriyatı idare edeceği, E — Nerede yazılıp idare edileceği, nerede basılacağı ve basılacağı matbaa ve matbaacının adı ve sanı, F — Siyasi olup olmadığı, G — Ne vakitlerde çıkarılacağı, H — Hangi günlerde çıkacağı, 1 — Sermeyeyi tedarik edenler başkaları ise onların hepsinin ve sermaye kanun dairesinde kurulmuş bir şirkete ait ise şirket mukavelesinin aslı veya tasdikli suretile beraber şirketin idare meclisini teşkil veya eşirkeki temsil eden kimselerin adı, sanı, memleketi, ikametgâhı ve meskeni ve tabiiyeti. K — Gazete veya risale bir cemiyete ait ise nizamnamesinin tasdikli suretile idare heyetini teşkil edenlerin adı, sanı, memleketi, ikametgâhı veya meskeni Beyanname muhtevyatında hasıl olacak değişikliklerin vukuundan üç gün zarfında bildirilmesi lâzımdır.

Beyanname verenlere bu kanunda gazete veya risalenin sahibi denilir.

10 — Bir gazete veya risale sahibi bunu muayyen müddetle başkasına devredebilir. Devir alan bu kanunla gazete sahiplerinde aranan vasıfları v ekayitları haiz olduğu halde kendi namına vereceği beyanname ile bu hakkı muayyen müddet bitinciye kadar kullanabilir.

11 — Sahibi vefat eden gazete veya risale umumî neşriyatını idare edenin ceza mes'uliyeti altında üç ay neşrolunabilir. Bu müddet içinde varisler arasında bu kanunda yazılı vasıf ve şartları havi birisi varsa mahallin en büyük mülkiye memuruna yeni bir beyanname vermek ve diğer mirasçılarının muvafakatını aldığına dair resmi bir vesikaya bağlamak şartile gazete ve risaleyi neşre devam edebilir. Mirasçılar arasında bu kanunda yazılı vasıf ve şartları haiz kimse bulunmazsa yine bu müddet içinde kanunî vasıf ve şartları haiz bir sahip göstermiye ve onun tarafından bir beyanname verdirmeye mecburdur. Bu madde hükmüne riayet etmeksizin üç aydan fazla gazete veya risale neşredildiği takdirde 18 inci madde hükümleri tatbik edilir.

12 — Gazete veya risale sahiplerinde aşağıda yazılı vasıf ve kayıtların bulunması şarttır:

A — Türk e, B — 20 yaşını bitirmiş bulunmak, C — yükskek mekteplerden veya ilmi bina muadil diğer bir mektepten mezun olmak, şer şahıs ecebe mekteplerinden alınmış ve türkçe okur yazar bulunmak, D — Ecnebi bir devlet hizmetinde bulunmamak, E — Resmi bir makama karşı ecnebi tabiiyeti iddia etmemek, F — Bilfil devlet memuru veya asker ve ordu mensubu olmamak, Hususî kanunlar mâni olmadıkça meslek ve ilmi gazete ve risale çıkara bilirler. 1 — Türk ceza kanunun 587 inci maddesinin birinci fıkrasında yazılı cezaları müstelzim suçlarla ikinci babının üçüncü fıkrasında yazılı 192 inci ve üçüncü babının birinci fıkrasında yazılı zîmmet ve ihtilâs, ikinci fıkrasında yazılı irtikâp, üçüncü fıkrasında yazılı rüşvet ve 229 uncu madde ve 286 inci maddenin ilk fıkrası ve 287 inci madde ve 6 inci babının üçüncü fıkrasında yazılı sahtekârlık ve 8 inci babının birinci fıkrasında yazılı 415 inci madde ve 416 inci maddenin son fıkrası ve 419 uncu maddenin 2 inci fıkrası ve 426, 427, 428 inci maddelerle 430, 431 inci maddelerinin birinci fıkrası ve üçüncü aslında yazılı uhşâ ve tahrik ve hırsızlık ve yağmacılık ve dolandırıcılık ve hileli iffâs ve emniyet sui istimal suçlarından biri ile mahkûm olmamak, K — Vatan, millî mücadele, cümhuriyet ve inkılâp aleyhinde bulunup da her hangi bir mahkemeye ve divan tarafından mahkûm olmak. 1 — 25 — ix — 1339 tarih ve 437 numaralı kanunla ve 26 — V — 1929 tarih ve 854 numaralı kanunun birinci maddesi hükümleri mucibince devlet hizmetinde kullanılmamasına karar verilmemiş olmak. Millî müca-

delede işgal altında düşman emelleri ne hizmet edici neşriyat yapmış olmamak.

13 — Türkiyede ecnebilerin gazete ve risale çıkarması mahallî hükümetlerin ayrıca müsaadesine ve umumî neşriyatını idare edecek olanın türk vatandaş olmasına bağlıdır. Bu gazete ve risaleler cümhuriyet hükümetinin dahill ve harici siyaseti aleyhinde neşriyat yapamazlar. Bu maddeye muhalif neşriyatta bulunanlardan verilen hususî müsaade istirdat olunur.

14 — İlmî ve ahlâkî neşriyat ile devamlı surette faziile hizmet eden gazete ve risalelere darülfünun divanı kararla Maarif vekâleti tarafından takdirname verilir. Hizmetin devamlı olması için neşriyatın en az bir sene fasilasız yapılmış olması şarttır.

15 — Gazete veya risalenin başmuharriri ile umumî neşriyatını idare eden zâtın yüksek mektepten mezun olması ve bunlarla umumî müdür ve yazı işleri müdürünün yukarıki maddede yazılı diğer vâsıf ve kayıtları haiz bulunması şarttır.

16 — Bir gazete veya risalenin sahibi ile umumî neşriyatının idaresi aynı mebus uhdesinde toplanamayacağı gibi ayrı ayrı mebuslar tarafından da deruhte olunamaz.

17 — Beyannameyi alan en büyük mülkiye memuru beyanname müderricâtını mahsus defterine kaydettirdikten sonra beyanname sahibine bir ilmühaber verir ve en kısa müddet içinde beyanname muhtevyatının tahkikata muvafık olduğun tahkik ve alacağı neticeye göre 18 inci madde hükmünce hareket eder.

18 — Yukarıki maddeler hükmüne muhalif olarak neşredilen gazete veya risale büyük mülkiye memurunun emri ile derhal yaptırılır. ve aşağıdaki ceza hükümleri tatbik olunur:

A — Beyanname verilmeksizin neşredilen gazete veya risaleler neşredenlerden 100 liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır. Tekerrürü halinde bir aydan altı aya kadar hapis cezası ile beraber 300 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası.

Gazete veya risale vasıtasile bir suç irtikâp edildiği takdirde bunun cezası da ayrıca verilir.

19 — Gündelik gazete ve alelûmum ister aylık, ister daha az bir zaman fasilasile neşrolunan gazete veya risalenin her nüshasının üzerinde sahibini vne umumî neşriyatını idare eden kimse ile gazete ve risaleyi basan matbaanın ismi ve basıldığı yerde satışa çıkarıldığı günün tarihi yazılır. Buna muhalif hareketinden dolayı basan, 5 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır. Bilerek sahte isim ve tarih gösterilmesi halinde basan iki haftaya kadar hapis ve 100 liraya kadar hafif para cezasile mahkûm edilir.

20 — Gzete veya risalelerin her nüshasından ikişer tanesi günü gününe ve tevzi takip eden mesai saatinde gazete veya risalenin çıktığı yerin en büyük mülkiye memuru ile cümhuriyet müddeumumisine verilir. Verilmeyen her nüsha için 5 lira ve tekerrürü halinde her nüsha için 10 liradan aşağı olmamak üzere 25 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

21 Her gazete ve risalenin istihdam edeceği muhbir, muhabir, muharrir, ressam, fotoğrafçı ve idare müdürü ile idarehane haricinde abone kaydına veya ilân almağa memur olanların 12 inci maddede yazılı olan suçlardan biri ile mahkûm olmaması ve 21 yaşını bitirmiş olması şarttır. Muhbir, muhbir ve muharrir ve yukarıda yazılı diğer müstahdemlerin mensup oldukları gazete veya risaleden verilmeyen ve mahallinin en büyük mülkiye memurluğunca tasdik olunmuş hüviyet varakasını hamil olmaları lâzımdır. Bu madde hilâfında hareket edenler ve bunları istihdam eden gazete ve risale sahipleri türk ceza kanununun 526 inci maddesi mucibince cezalandırılır. Kanunî bir mâni yokken beyannamelerinde bildirdikleri intişar devrelerini ardı sıra ve mükerrenen beş defa geçiktiren gazete veya risale namına idahanesi haricinde abone kaydı için verilen hüviyet varakası geri alı-

ılır. Bu madde hükmü gazete ve risalelerden muayyen telif hakkı almıyan yardımcı muharrirler hakkında mecburi değildir.

22 — Gazete veya risale satmak isteyenler zabıtaya müracaatla hüviyetlerini mahsus defterlerine kaydettirecek mukabilinde bir ilmühaber almağa mecburdur. Gazete veya risaleleri satarken umumî adap ve nezahete muayyir tabiiyet kullanmak, bir şahsın veya heyetin namusunu ihlâl veya itibarını kesredekcek veya heyecanı mucip olacak surette veya matbuada münderic olmıyan hayadislerden bahsederek ragbet celbetmek memnurdur. Bu madde hilâfında hareket edenler 1 liradan 5 liraya kadar hafif para cezasına veya yahut bir haftaya kadar hafif hapse mahkûm olurlar.

23 — Gazete veya risalenin mülkiyeti hususunda kanunî medenî hükümleri caridir.

24 — Bir sene müddetle neşrolunmayan veya neşrolunduktan sonra kendiliğinden neşriyatı beş sene tatil eden bir gazete veya risalenin adı üzerinde hasibinin hakkı kalmaz.

25 — Bir gazete veya risalenin hususî fedakârlık ihtiyarile elde edip yazdığı istihbarat bu gazete veya risalenin mülkiyetindedir. O gazete veya risaleden müsaade alınmadıkça neşrin-den 24 saat geçinceye kadar başkası tarafından neşredilemez. Neşredenler hakkında (telif hakkı kanunu) hükümleri tatbik olunur.

26 — Mahallinin en büyük mülkiye memuruna gazete veya risalelerin ikişer nüshasının verilmesi gazete veya risalede çıkan yazı ve resimlerdeki telif hakkını kayıt ve teşkil hükmündedir.

27 — Her gazete veya risalenin neşriyatından doğan mes'uliyet umumî neşriyatı fiilen idare eden zat ile bu gazete veya risale sahibine aittir. Muharrirleri kendi imzalarları taşıyan yazılardan ve ressamları yine imzalarile çıkan resimlerden dolayı hem fiil olarak gazete sahibi ve umumî neşriyatı idare eden zat ile birlikte mes'ul olurlar. Müstear nam ile veya imzasız ve rumuzlu imza ile intişar eden yazılar memleketin dahill ve harici emniyetine ve esarı askeriyeye ait ise muharrirlerinin hüviyetlerinin cümhuriyet müddeumumisi her isediği zaman gazete veya risalenin sahiplerinden ve umumî neşriyatı idare edenlerden sorabilir. Talep olunan bu malûmatı vermezler veya yanlış olarak verilerse gazete veya risale intişar etmekte olduğu halde mahkemeden alınacak karar üzerine kapatılır. Ve neşriyatın nihayetine göre yapılacak kanunî takibat haric olarak bundan dolayı üç aydan eksik olmamak üzere hapsolunur. Şu kadar ki takibat yapılmadan evvel istenilen malûmat bildirilecek olursa te reddüp edecek cezanın dörtte üçü ve takibat esnasında bildirilirse yarısı indirilir. Muhbir veya muharrirler ve yazı işleri müdürü tasni ettikleri veya asılsız olduğunu bildirdikleri haberlerin neşriden mütevellit suçlardan mes'ul olup gazete veya risalenin sahibi ile umumî neşriyatını idare eden kimse de bunlarla hemfiil sayılır.

28 — Gazete veya risale ile veya sair tabii aletleri ile veya el ile yazılıp teksir edilerek neşir ve tevzi olunan yazılarla ve umumî yerlere tevha ve ilân asmak suretile halkı ceza kanununda yazılı cürümlere teşvik edenler bundan dolayı ceza kanununda ayrı bir hüküm bulunmadığı takdirde Türk ceza kanununun 311 inci maddesi mucibince cezalandırılır. Şu kadar ki bu 311 inci maddede yazılı olan hapis cezasına hükmedilen cezanın altında bir ilâve olunur. Ve para cezası hükmolunan hallerde bu ceza suçun nevine göre 5 liradan bin liraya kadar ağır para cezası olmak üzere tayin olunur. Teşvik neticesinde kast edilen fiil zuhûr eder veya o fiilin icrasına tevessül edilirse müsevvikler fail ile aynı dercede mes'ul olurlar.

29 — Fertlerin şahsî veya ailevi hayatı hususiyelerini ima tariklele dahi olsa her ne vesile ile olursa olsun neşredenler bir aya kadar hapis ve 50 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır. Neşriyat sahiplerinin muvafakatile yapılmış ise suç teşkil etmez.

30 — Türk ceza kanununun 156 mci maddesi sarahatı haricinde kendilerine mevd uzavifinin ifasından dolayı B. M. Meclisi azasından, İcra vekilleri heyetinden ve resmi heyetlerle devlet memurlarından biri veya birkaçı hakkında isim ve madde gösterilmeyerek müphem ve sui zannı davet edecek mahiyette mütecavizane yazı ve resimlerle devlet memurlarının veya bir kısmının şeref ve haysiyeti ihlâl olunnışa üç aydan altı aya kadar hapis ve 100 liradan eksik olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

31 — Türk ceza kanununun 426 ve 427 inci maddeleri mucibince müs-

tahen sayılan maddeler halkın ar ve ya duygularını inciten ve ayıp sayılan şeylerdir. San'at ve ilim eserleri müteahcen değildir. Bunların san'at veya ilim eseri vâsını haiz olup olmadıkları tesbit için cümhuriyet müddeumumisi beş kişiden mürekkep bir ehlibreden istişari rey alabilir. Ehli hı terbiye ve güzel san'atlar müstesillerinde ve yüksek tahsil görmüş olanlardan intihap olunur.

32 — Bir kimsenin namusunu ihlâl edecek veya itibarını kırarak veya şöhret ve servetine zarar verebilecek bir maddeyi neşir vasıtasile ifşa etmek veya ifşa niyetinde olup da kendisinin şeref ve haysiyetine tecavüz edecek neşriyat yapmak tehdidi ile muayyen bir müddete ait abone bedelinden ve tarifeye tâbi ilânların muayyen ücretinden fazla bedel ve ücret veya bunlara muadil bir menfaati kendili veya başkası için temin edenler ceza kanununun 192 inci maddesi mucibince ceza görürler.

33 — Milli paranın kıymetini düşürmek veya dahil veya haricte bu parayı karşı itimadı sarsabilecek vak'aları tasni veya tahrif ederek neşir veya iras edenler üç aydan üç seneye kadar hapis ve 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

34 — Türk ceza kanunu hükümleri haricinde olarak matbuatta bilerek yanlış metinler veya bir kimseye atfedilmiş vesikalar, yahut haddî zatında doğru fakat mündericâtı tahriife uğratılmış metinler neşredenler bir haftadan bir aya kadar hapis veya 10 liradan 50 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olurlar.

35 — A — İddianamenin son tahkikatın açılmasına müteallik kararın bir cürme ait her hangi tahkikat evrakı ve vesikaları duruşmada okunmazdan evvel neşri memnurdur. Ancak mahkemenin veya müddeumuminin müsaadesile ve bütün gazetelere birden ıcrası lâzım gelen tebliğlerine tevfiikan bu vesikaların neşri caizdir.

B — İspatî caiz olmıyan söğme ve hakareat davasına ait zabıtların v buna müteallik şikâyetnamelerin a nen ve hulâsatan neşri dahi memurdur.

C — Mündericâtı umumî edep ve laka dokunabilen tıbbi adli raporlar da neşri caizdir.

D — Muhakemesinin gizli olı kararlarıştırılan dava zabıtlarının mahkemenin müsaadesi olmadıkla neşri yasaktır.

E — Ceza tahkikatı başladık sonra ilk tahkikat esnasında hâkimi muvafakatının inzamı ile ve hazı tahkikatı esnasında yalnız cümhuriyet müddeumumiliği emrile yapılmakta olan tahkikata ve adli muamelelere teallik havadislerin ve cürmü yapılarla cürme kurban olanların foto raflarının neşri menedilebilir. Bu muhalefet ancak müddeumuminin baptaiki yazılı emrinin gazete veya risale idarehanesine tebliğinden itibaren bir suç olur ve yazan 10 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılır.

F — Neşri caiz eski bir ilâmın su niyetle ve yeni bir hükmün kezaik su niyetle tekrar neşri söğme ve hakare iddiasile tabikati yapılmamasına ve cez verilmesine mâni değildir.

G — Mahkeme müzakerelerinin neşri memnurdur.

H — Bir ceza davasının başlanmasından son hükmün verilmesine kadar hâkim ve mahkemenin zararları ve muameleleri hakkında mütealea serdedilemez.

I — Gizli bakılmıyan boğanma davalarında ancak:

1 — İki tarafın ve şahitlerin isimleri, san'atları ve adresleri.

2 — Mevzuu bâseolan ve karar verilen hukukî meselelerin kısa izahı.

3 — Şahitlerin şahadetlerinin aynen olmamak şartile kısaca mevzuu.

4 — Hüküm fıkrası yazılabilir.

Bu madde hükümlerine muhalif hareket edenlerden 20 liradan 90 liraya kadar hafif para cezası alınır.

36 — Gazete ve risaleler kendi namlarına piyanko, tombala ve saire gibi her hangi bir suretle tali ve kur'ayıvuntları tertip edemeyeceği gibi böyle tertiplerin kupon ve yazı ve ilânları gazete ve risalelerde neşredilemez. Hilâfına hareket edenler 200 liradan bin liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olurlar.

37 — Türk ve ecnebi müelliflerin ilmi ve edebi ve felsefi eserleri müstesna olmak üzere halkın ahlâkî duygularına dokunabilen hakikî veya mahayyel surette haydutluk, hırsızlık veya diğer cinayetlerin icrasına ve bunları yapanların hayat ve hareketlerini imtisale heves uyandırabilecek mahiyeteki matbualar neşri memnurdur. Bu memnuriyet muhalif hareket edenler bir seneye kadar hapis ve 200 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır. Tekerrürü halinde bu cezalar (Lütfen sahifeyi çeviriniz)

(VAKIT)ın Çocuk Sayıfası

26 Temmuz

Seyahat aleminde

Aynoslar arasında

Japonya'nın şimal adaları ile Sahalin adasında Aynos ismi verilen kabileler iskân eder. Bu kabileler halkı ayıya karşı ayrıca bir hürmet beslerler hatta nazarlarında gayet yüksek olan bir şahıstan bahsetmek istedikleri zaman onu (Ayn) diye çağırırlar.

Aynoslar her sene ayrıca ayı şenliği yaparlar. Her sene bir küçük ayı tutularak bir tahta kafese kapanır kabilenin en şayanı hürmet kadını bu ayıyı beslemekle mükelleftir. Hayvan iki yaşına gelince ayıyı atideki şekilde kurban ederler.

Evvelâ şurasını söyleyeyim ki beslenen ayı yalnız yazları, o da sıkı sıkıya bağlı olduğu halde derede yıkanmağa götürülür. Ayı böylece hamamlanmağa götürülürken kabile halkı onu takip ederler ve tatlı sözlerle gününü almağa gayret ederler. Ayıyı besleyen köyün en zenginidir. Fakat herkes ona ikramı izzetten hali kalmaz. Çorba, çiğ balık, köpek pizolasi, ağaç çileği ve diğer yemişler verirler. Yemeği bir tahta küreğe konarak parmaklığın arasından verilir.

Ayı şenliği kışın ve gece yapılır. Merasimden iki üç gün evvel en uzak köylerden Aynoslar gelir. Bu merasime yalnız çok hasta olanlar gitmez. Merasimden bir gün evvel ağlama günüdür. Erkekler uzun kazıklar yontarak muhtelif yerlere dikerler yemek için köpekler kesilir kadınlar ayının kurban edileceği sırada giyeceği sazdan elbiseyi örerler. Bu elbiseye küçük cepler yapılır yine ziyafetteki yemeklerin hepsinden birer parça konur. İhtiyar kadınlara gelince kafesin etrafında sece ederek hülgür hülgür ağlarlar. Bu ağlama vazifesi münafebe ile yapılır.

Bu kadar gürültü ayıyı sinirlendirir. Uyarınca kafesinde dolaşmağa başlar. Diğer taraftan kafesin etrafında ve meydanlarda danslar yapılır.

Aynoslar temizlik nedir bilmedikleri için hiçbir tuvalet yapmaz. Elbise parçalanmadan çıkarması âdet olmadığı için parça parça elbiselerle dans ettiklerini görmek çok gariptir. Muayyen gün gelince sabahın ikisinde ihtiyarlar kalkıp kafesin etrafında dizilirler. İhtiyarların en cerbezeli hayvana şunları söyler:

— Korkma hepimizin candan sevdiği Ayı kardeş... Sana nasıl baktığımızı hatırdan çıkarma.. Eğer biz olmasaydık karanlık ormanda ne yapardın? seni koynumuzda büyüttük bu hale getirdik. Evlâdımız imişsin gibi baktık. Bak nasıl semizledin.. Fakat se-

Başka Memleketlerde Çocuklar

Gördüğünüz resmin neyi gösterdiğini birdenbire anılamıyacağımıza bahis tutabiliriz. Bu resim sinema memleketi olan Losancelosta filimlerde oynuyacak çocukların ne suretle yetiştirildiğini gösteriyor:

niebediyen besleyemeyiz. Biz senin için fedakârlık ettik senin de bizim için kendini feda etmeliğin lâzımdır. Korkma sana bir fenalık etmiyeceğiz yalnız öldürüp orman ilâhına göndereceğiz. Bu kışın bize çok kürlü hayvanlar ihşan etsin, sahillerimize çok balık göndersin.

Hayvanı beslemeğe memur olan kadın son yemeklerini getirir sonra hıncı kırarak yere düşer. Hayvan korkudan yiyemez. O ısrar eder:

— Ye yavrum.. ye evlâdım.. korkma ye.

Nihayet ayı aç gözlülüğü galebe çalarak bu son yemeğini de yer.

Sabah olurken hayvana takımlar takılmak lâzımdır. Kafes kısmen yıktır ayı iplerle sıkı sıkı bağlanır. Asıl mesele kadınların ördükleri elbiseyi giydirmektedir.

Bunu ekseriya fazlaca içerek cesaret kazanmış olanlar yaparlar. Çünkü hayvan bir insandan çok büyük ve çok kavidir. Güneşin ilk şuar gözükmüce bir Aynos bir ok ile hayvanı kalbinden vurur. O vakit halk hıncı kırarak atılır. Hayvanın baş ve ayakları kesilerek vücudü hemen parçalanır. Eti kaynatılır. Ve cemiyet dağılmadan tamamen yenir. Ziyafet uzun sürer dans ederler ve içki içerler. Nihayet herkes ayılır ve o vakit ayının kafası erkekler tarafından ormana götürülerek o vakte kadar öldürülmüş diğer ayı kafalarının iskeletleri yanına konur.

M. Gayur

Filhakika Losancelosta hususî mektepler vardır. Burada mini mini yavrulara sahnede ne suretle hareket edecekleri gösterildiği gibi muhtelif dersler de okutulmaktadır. Gördüğünüz veç-

Geçen haftaki bilmecemiz

Geçen haftaki bilmecemizi bilenler ve hediye kazananlar:

Geçen haftaki bilmecemizin sureti halli şu idi:

	1	2	3
1	B	E	L
2	E	B	E
3	L	E	B

Bilenler arasında isimleri aşağıda yazılı olanlar hediye kazanmışlardır. Pazartesi günü saat (13) ten (18) e kadar matbaamıza bizzat gelerek hediyesini ellerile çekmeleri rica olunur.

1 — Kdamları çalıştırma yurdun dan Şahver hanım, 2 — Cerrahpaşada numara 41 Ayşe Hanım, 3 — Sanime Lütfi hanım Üsküdar kız san'at mektebinden, 4 — 23 üncü ilk mekten Ali Bey, 5 — Devlet matbaasından H. Mübcecel Bey, 6 — Gazi Osman paşadan Tevfik Bey, 7 — Aksaray numara 15 Selma H, 8 — 23 üncü ilk mektepten Feriha Hanım, 9 — Şehzadebaşı burmalı mescit 5 Dürdane hanım, 10 — Hasan Fehmi bey Amerikan kütüphanesinde, 11 — Galatasaraydan 574 Sami Bey, 12 — Cumhuriyet kız ortadan Nadide Hanım, 13 — Beyoğlu Galatasaray numara 17 Reşat Bey, 14 — Vefa orta mektebinden 107 Galip Bey, 15 — Heybeliada ay yıldız caddesi

hile bu sırada küçükler bir hesap dersi almaktadırlar. Tekâmül memleketi olan Amerikada yavruların yetiştirilmesi için her türlü vesaitin ihzar edilmiş bulunduğunu söylemeğe ne hacet!

Yeni Bilmecemiz

1	A		
2		B	
3			C
4			D

Yukardaki boş murabbalar içersine o suretle harfler koyunuz ki husule gelecek kelimeler soldan sağa ve yukardan aşağı okundukta :

- 1 — İnsanlar arasında ilk bağ,
- 2 — Gayet komik ve gülünç,
- 3 — Şarkî Anadolu'da bir kaza,
- 4 — (En şedit).

Olsun. Bilenlerden altmış kişi kur'a ile ayrılacak ve bunlar hediyesini bizzat kur'a ile çekeceklerdir.

desi İhsan Bey, 16 — Nişantaş kız ortadan Nebile hanım, 15 — Amerikan kız kolejinden Nasip Şevki Hanım, 18 — Küpçü numara 10 Kemal Bey, 19 — Kumkapı numara 5 Hasan Tahsin B, 20 — Selçuk sultan Melâhat Hanım, 21 — Kadıköy Suna Gülbentkian hanım, 22 — Darü'ttâlim musiki salonunda Sabri Bey, 23 — Eyüp orta mektep Nihat Bey, 24 — Selçuk sultan dan Turan Hanım, 25 — Eyüp orta mektebinden Fuat Bey, 26 — Vefa orta mektebinden İlhami Bey, 27 — Emin önü ışık terzihanesi Niko Martino Ef.

nü Bey bu akşam bizde kalacak merak etmeyin derim olmaz mı?

Hüsnü Bey — İyi amma siz rahat siz olursunuz.

Nurettin Bey — Haydi canım bilâ kis hem ben çok kalmam şimdi gelirim (çıkarak).

Hasta — Baba.. baba.

Lala — Buyur Selim Bey buyur

ne var bir şey mi istiyorsun.

Hasta — Lala; babam nereye git-

Londra, 16 (A.A.) — Loadrada bü-

Lala — Şimdi gelir yavrum şimdi ge-

lir. Hem bak Hüsnü Bey amcan da bu

rada.

Gürbüzler yurdundaki müsâmere

23 Temmuz bayramı şerefine (Gürbüzler Yurdu) spor klübünde bir müsamere verilmiştir. Yurdun Şişhanedeki binası bayraklarla ve elektriklerle süslenmiş ve saat tam 21 de müsamereye başlanmıştır. Yurdun azalarından müteşekkil orkestra istiklâl marşı çalmış müteakiben diğer numaralara geçilmiştir.

Kulübün sahne kapiteni Rifat Şinasi Beyin hazırladığı "Arapça değil mi uydur uydur söyle..", namındaki Reşat Nuri Beyin komedisi büyük bir muvaffakiyetle temsil edilmiştir. Başdehu spor numaraları gösterilmiş ve yine yurdun müzik kısmı kaptanı Adil beyin plânlarını yaptığı (Palyaçolar) namındaki spor numarası zevk ve alkışla seyredilmiştir. Raif Feyzi Bey tarafından kaleme alınan ve sporun ehemmiyet ve kıymetini gösteren ufak bir hitabe davetliler üzerinde çok hoş bir tesir bırakmıştır.

Ve bir iki saatte dansedildikten sonra saat 2 de müsamereye nihayet verilmiştir. Yurt menfaatine 23 temmuzda yapılması mukarrer olan Yalova tenezzühü de 7 ağustos cuma gününe bırakılmıştır.

28 — Pertevneyalden Hakkı Bey, 29 — Eyüp orta mektebinden Asiye Hanım, 30 — Eyüp orta mektebinden Cemal Avni Bey, 31 — 31 inci ilk mekten Mülûmî Ferid Bey, 32 — Yatağan kâcıkta Meziyyet H, 33 — Feymehan Hanım Tophanede, 34 — Bursa askeri lisesi 5777 Orhan Bedi Bey, 35 — Kadıköy Mısırlı oğlu numara 5 Muzaffer Hanım, 36 — Hayriye lisesinden Nedim Bey, 37 — Aksaray Sinekibakkal numara 68 kunduracı Şekip Efendi, 38 Reşadiye otelinde Hasan Bedrettin B, 39 — Vefa orta mektebinden Hamza Bey, 40 — Hayriye lisesinden Feride hanım, 41 — Vefa meydanı numara 25 Nezihe hanım, 42 — Gelenbevi orta mektebinden 481 Ahmet Cemal Bey, 43 — Aksaray numara 3 Lütfiye Hanım, 44 — Davutpaşa orta mektebin den Tahir Bey, 45 — Muallim tatbikattan 83 Şermin Hanım, 46 — Adnan Sami Pangaltı 55, 47 — Cumhuriyet kız ortadan Sabahat Hanım, 48 — Üs küdar Bağlarbaşı numara 25 Seher Hanım, 49 — Galatasaraydan 1126 Hayrettin Bey, 50 — Aksaray Tevekkül de Semih Hanım, 51 — İstanbul erkek muallimden Mehmet Bey, 52 — Sarıyer ilk mektepten Hasan Cavit Bey, 53 — İlhami matbaasında M. Zeki B, 54 — Askerî sanayiden numara 119 Mustafa Bey, 55 — Çemberlitaş orta mektebinden Celâl Bey, 56 — Beyoğlu Tarlabası numara 45 Matmazel Marika, 57 — Erkek muallimden Nuri Bey, 58 — Aksarayda Hüsnü hanım, 59 — Eyüp Açarçesme Bürhanettin Bey, 60 — Çarşıyıkberde Kalpakçılarbaşı Mehmet Esat Bey.

Hüsnü Bey — Ya bak ben de bura dayım Selimciğim bugün nasılsın her halde bugün daha iyisin bak öksürüğün de hafifleşmiş..

Hasta — Öyle Hüsnü Bey.. Fakat hiç halim yok.

Hüsnü Bey — Geçer o da geçer hem sen yorulma yat.

Hasta — babam gelince beni uyandırın olmaz mı Hüsnü bey.

Hüsnü Bey — Olur Selim Bey olur sen yat.

(Hasta yatar).

SUKÜT

(Bitmedi)

VAKIT

Çocuk sayıfası

Müşabaka kuponu

26 Temmuz 1931

isim: _____

Adres: _____

Bilmece halli: _____

[Vakit'in çocuk sayıfası tefrîkâtı : 2]

Bülbül

Yazan: Hasan Bedrettin

"Bir perdelik facia.."

Hasta — Bülbül ötmeye başlayınca beni uyandırın olmaz mı baba..

Nurettin — Olur yavrum olur. Sen yat.

Hüsnü Bey — Bu bülbül de ne oluyor.

Nurettin — Hiç garip bir kuşçağız. Her akşam gelir şu kargı pencerenin yanındaki dalda yuvası var orada

saatlerce öter Selim ona bülbülüm der. Onu çok sever Hüsnü artık ona bu bir illet oldu. Bülbülün sesini duymasa uyuyamaz. Başını yastığa dayar saatlerce dalgın dalgın onu dinler ben bazan Selim artık yoruldun yat derim o zaman bana öyle bir bakışla bkaar ki sesimi çıkarmam bir kenara çekilerek ben de onu dinlemeğe başlarım.

SUKÜT

Nurettin — Lala. lala..

Lala — Buyurun Nurettin Bey.

Nurettin — Doktor daha gelmedi mi?

Lala — Hayır Nurettin Bey haber

göndermiş bugün gelmiyecektim. Nurettin — Gelmiyecek mi.. geimiycek mi doktor gelmezse Selim ne yapar lala. Selim büsbütün üzülür şimdi ne yapmalı.

Hüsnü Bey — Gidip çağırırsak.

Nurettin — Evet gidip çağırma bundan başka yapacak hiçbir şeyimiz yok.

Hüsnü Bey — Ya gelmiyecek olursa?

Nurettin Bey — Gelmez olur mu? O da Selimi çok sever. Her halde gelir ben şimdi gider onu alırım. Hem bak benim hatırıma başka bir şey geliyordur sizin evde uğramı Hüsnü

Hediye kazananlar Pazartesi 13 den 18 e kadar bizzat kur'a çekeceklerdir

GENÇLİK

İzmir futbol şampiyonu

Altaylılar İzmirde futbol şampiyonluğunu kazandılar, bisikletçiler muvaffakiyetle müsabakalar yaptılar

İzmirde Altay Klübünün futbol birinci takımı

Kemalpaşa kazasına giden Altay bisikletçilerinden bir grup

Halk fırkası merkezinde her klüpten ikişer azanın iştirakile İzmir sporcuları bir toplantı yaptılar. Bu toplantıda 15 Temmuz 1931 de toplanacak olan umumî kongre için heyetler seçildi. Büyük bir azimle çalışan Altay klübü 1931 senesi şampiyonluğunu kazanmıştır.

Altayın faaliyeti sporların birçok şubelerinde inkişaf etmiştir.

Hikâye Müsabakamız

Vazife aşkı ve ilk babalık saadeti

Üsküdar'dan Mahmut Nedim B. bu hafta hikâye müsabakamızda birinci gelmiştir

Doğan Ata mühendis mektebi âlisini bitirdikten sonra mektepteki çalışkanlığına mebnî... vilâyeti kömür ocakları sermühendisliğine tayin edilmisti. Cidden çok gayur bir genç olan Doğan Ata az zamanda kendisini herkese sevdirmişti binaenaleyh herkes tarafından hürmetle karşılanmıştır.

Esasen pratik bir karaktere malik olan bu genç mühendisi, bilâ kaydu şart bütün amele sever ve o da onlara bir baba muamelesi yapardı. İstanbul'da ihtiyar bir teyzesile genç bir karısından başka kimsesi yoktu bu sebepten onda bütün bu ailesinin bu son parçasile vazife muhabbetinden başka bir aşk yoktu.

Bir sabah işçiler henüz ocaklara inmişler henüz çalışmaya koyulmuşlardı. Doğan masasının başından kalktı yorgun gibi gerindi, pencereye gitti of ne sıkıntılı havaydı bu. Gökyüzü bulutlarla kaplanmış adeta korkunç her taraf karanlık ortalıkta bir mezar sü-kütülüğü var.

Tekrar masaya oturdu canı sıkılıyordu. Bir dakika bile ziyan etmiyen genç mühendis bir türlü iş göremiyordu.

Aradan iki saat geçmemişti ki gök yüzü karıştı gök gürlemeğe şimşekler çakmakağa yer sallanmağa başladı on dakika geçmeden dehşetli bir yağmur altındakilere kırbağ, kılıç darbeleri kuvvetle yağmağa başladı. Bir saat kadar devam etti. Caddelerde sokaklarda sel gidiyor ve birçok müzahafatı da beraber sürüklüyordu. Fakat tam bu sırada ocağın 3 - 4 yüz metre ilersinden geçen nehir taşmağa sular bütün giddetle ocağa hücum etmeğe başladı. İçerdeki 250 küsur amele her şeyden bihaber sessiz çalışıyordu. Maamafih su ocağın ağzındaki tertibat sayesinde içeri girmiyorsa da etrafta acaforlar yaparak akıp gidiyordu. Bu vaziyet böyle devam edemedi. Biraz sonra suyun tazyikle kenardan küçük bir delik açıldı. Su derhal buradan

hücumu başladı. Delik mütemadiyen büyüyerek 25 Sm. kütünde bir hufre oldu. Bunu gören mühendis dehşetle dışarı fırladı, etrafa bakındı deliği tıkiyacak hiçbir şey yok bilâkis delik git gide daha çok büyüyordu. Vaziyet vahim ve nazikti. 250 kişinin hayatı mevzuu bahisti. Su giddetle hücumu devam ederek boşlukta şakırtılarla akıyordu. İçerden bir telâş bir gürültü işitildi. Doğan ceketi çıkardı attı fakat fayda etmedi. Uğraştı çabaladı fakat nafiile...

Su zorla kesilmiş, amele kâmilten korkudan dışarı fırlamıştı. Fakat mühendis meydanda yoktu. Aradılar taradılar bulamadılar. Akıllarına korkudan kaçtığı bile geldi fakat biraz sonra onu ocağın ağzından su giren deliğin önünde deliği kapamış vaziyette buldular. Zavallı genç suya mâni olmak için kendini deliğe atmış ve suyun hücumuna karşı koyabilmisti. Bu fedakârlığın karşısında herkesin gözlelerinden teessür yaşları akıyor ve minnet borçlarını nasıl ödiyeceklerini bilemiyorlardı. Kıymetli mühendislerini içeri sobanın başına getirdiler lakin iş isten geçmişti. Doğan Ata aldığı soğun ve suyun tesirile çok yaşamadı ve gözlerini ebediyyen yumdu.

Avucunun kapalı olduğunu görenler açtıkları zaman bir telgrafla bir çocuk resmi buldular telgrafta.

Bir oğlunun dünyaya geldiğini ve resmini gönderdikleri yazılı idi.

Geçen haftaki bilmeceimiz

Geçen haftaki bilmeceimizi bilenler ve hediye kazananlar:
Geçen haftaki bilmeceimiz İnebolu, İn, İnep, Bol, Bolu idi.

Bilenler arasında çekilen kur'a da aşağıda ismi yazılanlar hediye kazanmışlardır. Pazartesi günü saat 13'ten 18'e kadar matbaamıza gelerek kendilerine isabet edecek hediye bizzat

Gençlik Haberleri

Temaşa grubunun müsameresi

Haber aldığımız göre Gençler Temaşa grubu pek yakında (Müçteba Salâhattin) Beyin Bir damla yağ, bir deniz, bir Umman) isimli piyesini temsil edeceklerdir.

Bu piyeste baş rolleri grubun en kıymetli san'atkarlarından (Hayri, Kâzım, Alâettin Rejisör H. Avni Bey) ler oynayacaklardır. Bu temsilin pek kuvvetli olacağı şüphesizdir.

Aksaray mahfeli

Yakında Halk fırkasının himayesinde teşkil edilecek olan (Aksaray mahfeli 6 ağustos perşembe akşamı Aksarayda (Pertevneyal) lisesi bahçesinde halk fırkasının yapacağı (Hitan) cemiyetinde bir temsil verecektir.

Gençlerin oynayacakları eser Mol-yerin (Zor nikâh) isimli komedisidir. Gençlere muvaffakiyet dileriz.

Aksaray mahfelinin diğer bir müsameresi

Bir müddet evvel mahfel gençlerinin (Güzel sahne) tarafından pek yakında Beşiktaş aile bahçesinde büyük bir müsamere vereceklerdir. Bu müsamereye (Temaşa grubunun sabık artisti Musa Bey de iştirak edecektir.

ellerile çekmeleri rica olunur:

1 — Hubyar Taşmaktep sokak numara 11 Seniha Esat H, 2 — Devlet matbaasında S. Mustafa Bey, 3 — Aksaray 45 inci ilk mektepten Naci Bey, 4 — Davutpaşa orta mektebinden 174 Lütfi Bey, 5 — Kadınları çalıştırma yurdunda Belkis hanım, 6 — Aksaray 45 inci ilk mektepten Ferit Bey, 7 — İstanbul kız lisesinden Meliha Hanım, 8 — Cerrahpaşada Orhan Esat Bey, 9 — 3 üncü ilk mektepten Ahmet Bey, 10 — Eyüp üç şehitler Ezher Bey, 11 — I. E. M. M. 49 Mehmet Bey, 12 — 3 üncü ilkmektepten Refik Bey, 13 — Bursa kız muallimden 77 Huriye hanım, 14 — Tophane Boğazkesen numara 29 İbrahim Bey, 15 — Muhtelit kız orta mektebinden Cahide Hanım, 16 — Kız Hayattan Nüzhet Hanım, 17 — Balmumcu Suphi Bey oğlu Nazım Bey, 18 — Muhtelit kız ortadan Sai me hanım, 19 — Çarşamba Mehmet ağa çıkmazı numara 21 Müfide hanım, 20 — Göztepe hat boyu Mustafa Bey, 21 — Şişli Terakkiden Ahmet Azmi Bey, 22 — Seyrüsefain baş acentesinde Muazzez Resit Hanım, 23 — Harbiye İnci apartmanında İsmet Hanım, 24 — Feyziye lisesinden Emine Hanım, 25 — Şaziye Refik Hanım, 26 — Kalamış numara 27 Filiz hanım, 27 — Feyziye lisesinden Baki Bey, 28 — Galatasaray lisesinden 1148 Hayri Bey, 29 — Beyoğlu Bostanbaşı sokağı numara 15 Güzide Hanım, 32 — Sultanahmette Sevim Hanım, 33 — Feyziatidne Ayşe hanım, 34 — Erkek muallimden 31 Nazmi Bey, 35 — Aksarayda Kürkçü numara 10 Makbule H, 36 — Kız muallimden Emine hanım, 37 — Handan Feyzi Beyazıt 6ncı ilk mektep, 38 — Beşiktaşta Ali Udbi Bey, 39 — Kız muallimden Nuriye Hanım, 40 — Selçuk sultan cami sokak numara 14 Kevser hanım, 41 — Eyüp orta mektep Muh sin Bey, 42 — 12 inci ilk mektepten Sadi Bey, 43 — Samatyada Uzman hanım, 44 — Moda karakol sokak numara 27 Harun Recai Bey, 45 — 15 inci ilk mektepten Kemal Bey, 46 — Çengelköy askerî orta mektep Şükrü Bey, 45 — Arnavutköy Hayrettin Emin Bey, 48 — 21 inci ilk mektepten Hadi Bey, 49 — Gümrük L. A. daktilo müeddet hanım, 50 — Sultanahmet Asma sokak numara 13 Hulûsi Suphi Bey, 51 — 37 inci ilk mektepten Mehmet Bey, 52 — Çağaloğlu Kapalı fırın Sami Bey, 53 — İstanbul lisesinden M. Tark Bey, 54 — 42 inci ilk mektepten Cevat Bey, 55 — Ameli ha yattan İsmail Bey, 56 — Fehmi Kon ya askerî orta mektepten, 57 — İstik lâl lisesinden Kenan Bey, 58 — Cer-

Kamp Hatıraları

Darüşşafaka Kampı

Yazan : Necmettin Sabri

Pendikten yarım saat ilerdeyim.. Darüşşafakalılar beni pek nazik bir surette karşıladılar. Beş dakika içinde adeta can ciğer arkadaş olmuştuk. Biraz sonra beni yüzbaşı Kerim Beye takdim ettiler.

Yüzbaşı beni güler yüzle karşıladı. Sonra müdür beyi ziyaret ettim. Ali Kâmi Beyle görüşürken talim borusu çaldı. Ve talim meydanına geçtim.

TALİM ESNASINDA

Yüzbaşı Kerim ve mülâzım Muammer Bey başta olarak talim yapıyorlardı. Ağır makineli tüfek ve çift makineli tüfek talimleri. Talebe çok muvaffakiyetle iş görüyordu.

Talebenin hayatı askerî intizam dahilinde geçiyor.

Bir günlük mesai programları şudur:

6,30 yataktan kalkmak ve giyinmek, 7,15 denize girmek, 7,15 - 7,5 kahvaltı, 7,45 - 8 çadır dahilinde temizlik ve yatakları havalandırmak. 8 - 11 talim, 11 - 12 denize girmek zamanı, 12 12,30 çadırların iç ve dış taraflarını temizlemek ve düzeltmek, 12,30 - 13 öğle yemeği.

13 - 15 uyku ve istirahat, 15 - 16,30 talim, 16,30 - 17 istirahat, 17 - 18 spor ve oyun, 18 - 19 deniz (deniz çok uzak olduğu için bir saat denize girmek zamanı veriyorlar) 19 - 20 yemek, 20 - 22 gece eğlenceleri, 22 yatağa girmek.

Bundan başka bir de kamp nizamnamesi vardır ki buna da herbir fert

Talebeden bir grup itaat eylemek mecburiyetindedir.

Hava itibarile Darüşşafaka kampı diğer kamplardan daha iyidir. Çünkü kamp dağ sırtlarındadır.

Müdür beyin verdiği malûmata göre kampın sonuna doğru bir eğlence yapılacaktır. Bu eğlenceye Pendik halkı davet edilecektir. Ortalık kararmaya başlıyordu. Bu temiz insanların yanından ayrılmak bana güç geldi.

Darüşşafaka memleketimizin eski bir müessesesidir. Bu mektep kendi yağı ile kendi kavrulur. Talebelerine çok iyi bakar.

Temenni edelim ki her mektep Darüşşafaka gibi inzibatı tam manasile tatbik etsin.

Necmettin Sabri

Gelecek hafta Galatasaray lisesi kampı

Gençler Diyor ki :

İstanbulun her tarafında güzel yerler vardır

Yenikapı sahilleri

Hamza Söhrap Bey diyor ki:

Bu hafta gençlere yepyeni bir sual soruyorsunuz. Bu sual vücudün en mühim ihtiyacı olan temiz hava temin etmek için gezme yerlerine ait olduğundan dikkate şayandır.

Bence gezmeye gitmek demek yorulmadan, fazla para sarfetmeden bilhassa bu zamanda iktisadî riayet ederek temiz hava teneffüs etmek ve bu vesile ile eğlenmek demektir. Bir takım zenginlerimiz veremle mücadele cemiyetine, vatan evlâtlarına harpten yaralı dönerken kucaklarını açan Hilâliahmere ve emsali hayır müesseselerine yardımdan kaçınırken her hafta hatta her gün Büyükdere, Altınkuşlarda, Türküazlarda bir sürü fuzuli masarf ederek eğleniyorlar. Bu bence iktisadın bu durgun zamanında pek doğru olmaz sanırım. Cuma ve sair günlerini Yenikapıdan Samatyaya kadar uzanan sahil-

rahpaşa Hubyar Nezahet Hanım, 59 — Mersin nakliyat evinde Nazım Bey, 60 — 37 inci ilk mektepten Celâl Bey.

Yeni Bilmeceimiz

Avrupada öyle bir nehir ismi bulunuz ki aksine okundukta (İnatçı) olsun, 2 ve 3 harfleri en mühim bir grda maddesi olsun. 4 üncü ve 3 üncü harfleri zaman ifade etsin. 2 inci ve birinci harfleri ise bir şark sazı olsun. Bilenler arasında altmış kişi kur'a ile ayrılacak ve bu altmış kişi hediyelelerini bizzat kendileri kur'a çekerek alacaklardır.

Gençlik Anketi

Gençler size soruyoruz

Hoşunuza giden muallimlerin tipi nasıldır, bize bildiriniz

kahve içiyorlar, alt tarafı beş kuruş. Beş kuruşluk da taze fındık aldım mı keyif tamam.

Ben vatanım için daima hemcinslerimin faydalı olmalarını ve vatanımızın istifadelerini düşünmelerini istiyen biriyim.

İşte bu zamanda iktisadî riayet ederek Allahın havasından, suyun dan ve eğlence yerlerinden parasız, az bir ücret ile istifade edilecek Yenikapı gibi İstanbulun her semtine civar olan deniz sahillerini tercih ediyorum. (Lütfen sayfayı çeviriniz)

VAKIT Gençlik sayıfası

Müsabaka kuponu

26 Temmuz 1931

İsim: _____

Adres: _____

Bilmece halli: _____

Hediye kazananlar Pazartesi 13den 18 e kadar bizzat kur'a çekeceklerdir

rum. Vakıtına samimi muhabbetlerim le.

Sultan suyu

İstanbul muallim mektebinden Nazım Bey diyor ki:

Bu bir zevk meselesidir herkeşin çok yerleri gezer, fakat ne kadar olsa gezinti yerlerinin her yerini gezeemezler.

İşte! Ben de şimdiye kadar gittiğim mesire yerlerinden en çok hoşuma giden (Sultansuyu) dur.

Belki daha güzel yerler vardır ama ben gitmemişimdir.

Sultansuyu ağaçlıklar arasında şirin bir yerdir. Mesirenin ne tarafına otursanız su yanınızda demektir. Hele o su... Ne güzel sanki kışın damlaların ucundan sarkan sivri buzlar gibi ince akışı var.

Ağaçlar ise bir kuru gibi gayet kesif bir tarzdadır.

Arasına gittiğiniz zaman tabiatın bu güzel ağaçları insana bir yorgan vazifesi görüyor. Yani her kim olursa olsun yaprakları arasına saklıyor ne hoş bir şey değil mi?

O ağaçların altında yatmak hep emellerimdendir.

Hoşuma giden yer

Üsküdar'dan Mahmut Nedmi Bey diyor ki:

Ekserimiz bunun manasını yanlış anlamışlardır. Meselâ birisine sorarsanız (Nerelerde geziyor ve nasıl vakit geçiriyorsunuz) Çünkü malûm olduğu veçhile vakit geçirmek yalnız bize has bir şey olduğundan biz onu tasarruf değil israf edecek yer ararız alacağınız cevap aşağı yukarı şudur: "Adam bir yer olsun da neresi olursa olsun."

Fakat bilinmez ki hakikat hiç de böyle değildir. Acaba gezeceği yerlerde bir takım evsaf arıyanlar içimizde kaç ka balığ olur. Neyse bevezeliği her taraf; sadede girişeyim. Ben kendi hesabıma gezeceğim yerlerde berveçhi ait sayacağım evsafa ararım. Bu evsafa haliz ve havi olan her yer benim için en iyi birer gezinti mahallidir. Çünkü benim ne suretle o yerler da ha çok işime gelir veya her rasgeldiği maz ya? Amenna aramaz ve lakin ben nim demek istediğim o değil maksadım tesadüf veya nadiren gidebileceğimiz yerler değil bizim için her zaman muayyen olan gezinti yerleridir.

Çünkü insan bu kabil gezintilere her zaman muhtaçtır. İşte muhtaç olduğumuz bu müberrir ihtiyaca cevap verebilecek yerler evvelâ gayet havadar veya deniz kenarında olmalıdır. Geniş ve kısmen de ağaçlıklı sonra ne zih ve kibar ailelere mecmua olabilecek bir yer olmalıdır. Ve bilhassa şu na, buna söz verme ve buluşma mahalli olmaktan kat'iyen muarra' olmalıdır. Maamafih bazıları da gezinti yerlerine sırf bu son hassaya maki oldu. Bu için (ki şehrimizde kâffesi böyle) ragbet gösterirler. Knedi muhtim sayılan Üsküdar içinde benim bu şartlarıma uygun yer kat'iyen bulamıyorum. Hepsinde muhakkak aradığım bir hassa eksik çıkıyor. Onun için pek tabii olan bu ihtiyaktan maalesef mahrumuz. Bu vaziyet hotpesentliğimize verilmiş bilâhik her tarafımızda tesadüf ettiğimiz seviye içtimaiye ve ahlâk ne derece terakki etmiş olduğu anlaşılsın. Maamafih biz bütün bunların içinde istisna teşkil edebileceğ ve bir gün bu işe muhakkak karşı koyabilecek bir gençliğiz. Bizim bu mahrumiyetimizde en büyük âmil olan bizden evvelkileri ithiham ederken bizden sonra geleceklere bunu temine çalışacağımızı vadeylemekle kespî iftihar eyleriz.

Ceketsiz ve şapkasız gezmek tarafıyım

Çengelköy Askeri Orta mektep talebesinden 4162 M. Nusret Bey diyor ki:

Yaz mevsiminde ceketsiz ve şapkasız gezmek tarfıyım. Çünkü: Evvelâ bu tabiatın tevlit ettiği bir mecburiyet halindedir. Fakat İstanbulun Köprü, Galata, Tünel gibi kalabalık ve gürültülü yerlerinde ceket ve şapkasız ve hatta çorapsız piyasa etmek nazarımda biz gençler için her halde doğru bir şey değildir. İstanbulun mesire, eğlenti mahallerinde, gürültülü san'at ve ticaret hayatından bir müddet istirahat için uzaklaşmış olan mahallerinde ceketsiz ve şapkasız gezmek fena değildir.

Köprü'nün bir başından öbür başına caka için böylece piyasa edersek a-

Hikâye

Yılbaşı

Yazan :
Nihal I.

Raika Hanım asil, fakat skıntıda kalırsın muhacir bir ailenin tek kızı idi. Memleketinde iyi tahsil gördüğü için lise ve piyano dersleri vererek ihtiyar annesini rahatça geçindiriyordu. Yirmi beş yaşına geldiği halde ve annesinin bütün yalvarma ve ısrarlarına rağmen evlenmeğe bir türlü karar veremiyordu.

Bu zarif, biraz fazla narin; kırılgan gölgesinde durgun sulara benziyen, kurşunî gözlerinin bakışlarını saklayan kız, kalbinin hürriyetini her şeyden üstün bilir onu aşktan sakınırdı...

Raika Hanımın ders verdiği aileler arasında bir de alman ailesi vardı. Bu aile ile çok samimi görüştüğü için yılbaşı gecesini onlarla geçirmeye söz vermişti.

Rozentallerin tertip ettikleri müsamerede Raikadan ve birkaç aydan beri evlerinde kiracı olan Çelik Beyden başka türk misafir yoktu.

Birkaç sene Almanyada bulunan ve bekâr bir adam olan Çelik Bey, lisans unutmamak için bu ecnebi aile içinde pansiyoner olarak oturuyordu.

Raika ile bundan evvel de Rozen tallelerin salonunda birkaç defa buluşmuşlardı. Raika, tamamilen Avrupa terbiyesi almış, az konuşan Çeliği mağrur ve kendini beğenmiş bir genç telâk ki eder, ona karşı resmi ve çekingen dururdu.

O gece Çelik Bey çok şen ve neşeli göründü ve en fazla Raika ile dans etti. Konuşurken, onun derin mavi gözleriyle munis, halim tebessümünü gören Raika sanki hambaşka bir Çelik Beyle dans ediyordu.

Genç biraz mahcup, itiraf etti: — Sizden çok çekiniyordum: Bilişim muallim hanımlar ekseriya tenkitçi ve kimseyi beğenmezler de.

Raika gülerken: — Ben de tamamiyle sizin için aynı şeyleri düşünüyordum.

Saat 12 ye birkaç dakika kala çek ve çam ağacı ile donanmış sofraya oturdular. Çelik Beyin yeri Raikanın yanında idi. Herkesin elinde birer sigara kâğıdı ile bir kalem vardı. Çelik Bey Raikaya izahat verdi:

— Saat 12 yi çalmağa başlarken arzu ettiğiniz şeyi, bir muradınızı, bu kâğıda yazıp yakmalı ve küllünü de şampanya kadehinize atarak içmelisiniz. Eğer 12 inci vuruşla bunları bitirmeğe muvaffak olursanız, muhakkak muradınıza ermiş olacaksınız!

Güldüler. Çelik Bey Raikaya bir kâğıt parçası uzattı. Genç kadın gülmüsiyerek:

— Teşekkür ederim, fakat maalesef hiçbir muradım yok ki; olsaydı ihtimal bu küçük kâğıda sığmayacaktı.. dedi.

Çelik Beyin yüzü hafifçe kızardı; zayıf yavaş:

— O halde müsaade ediniz de ben ikimiz için yazayım, dedi.

Raika cevap vermeğe vakit kalmadı:

Saat 12 yi çalmağa başladı. Çelik Bey ayakta bir şeyler yazdı Raikaya gösterdi kâğıdı çakmakla bir hamlede yaktı ve küllü kadehlere taksim etti. Kâğıtta şu yazılar vardı: muradımız hayatta ebediyen ayrılmamaktır.

Genç kadın mavi gözlerin manyatizmesine mukavemet edemiyerek bardağını ağzına götürdü ve 12 inci vuruş ile ikisi de bardaklarındaki şampanyayı son damlasına kadar içtiler.

Dört ay sonra Raika ile Çelik Beyin düğünü oldu. Raika umduğu ve korktuğu kadar kocasını sevdi ve ona bağlandı; bütün benliğini bu muhabetin içine bıraktı. Fakat tahmin ettiği kadar mes'ut olmadı.

Henüz bir ay geçmeden Çelik Beyin pek yakın mazarinin piürüzleri kaplanmamış çirkin bir yara gibi, meydana çıkmaya başladı.

Yıplanınız zannederim. Biraz ince düşünürsek bu gibi yerlerde böylece gezmek biraz da züğürt fiyakasıdır deriz. Tenha yerlerde istirahat çekilmiş halk arasında ceketsiz ve şapkasız gezmek tarfıyım. Bu hem deniz banyosu için kolaylık, hem de sıcağın hafiflemek için bir çadırıdır. Yahudice düşünürsek biraz da iktisattır.

Beşiktaşta tuttukları küçük bir ev ve taşındıktan sonra Raika kocasının eşyalarını yerleştirirken taşı bir tarak, zarfın içinde kıvrıkcık bir tutam saç, diğer bir zarfın içinde şişman, geğince bir kadının ayrı ve Çelik beyle birlikte çıkarılan birkaç resmini buldu.

Yılbaşı gecesinde doğan aşktan sonra kışkırlığın kâbusu baş göstermeğe başladı. Onun teşvikile, kendinden utanarak, Raika akşamları kocasına rakı içirerek ağzını aramak usulünü öğrendi.

Çelik Beyin ötedenberi bir rum metresi vardı. Bu kırk çemberden geçmiş kadın bir Türk ile evlenme ümidini kaybettikten ve, nasılsa kendi milletinden bir koca bulduktan sonra, genç Çelik Beyden geçemedi. Fırsat buldukça, randevu evlerinde buluşup buhranlı dakikalar geçiriyorlardı. Bu şehvet sahneleri, neticesinde Çelik Beyin cüzdanından bermutat 20 - 25 lirası eksiliyordu.

Raika bunları bütün tefferrütle öğrendi. Üç ay sonra Çelik Bey Anadolu'ya tayin edildi. Ufak mütaassıp bir şehirde, eğlence kılığında Çelik Bey zarurî olarak uslandı; çok çalışmaya ve akşamları evinde Raika ile vakit geçirmeğe başladı.

Bu sakin mes'ut aile hayatı bir sene sürdü. O sene herkesten gizli olarak Raika ile Çelik Bey İstanbuldan birçok oyuncaklar ve civardan bir çam ağacı tedarik ettikten sonra noel ağacı yaptılar ve şampanya içtiler.

Raika hamile oldu. Her aile için sevinç veren bu hadise Raika ile Çelik arasında faciyanın başlangıcı oldu. Çelik Bey meçhul bir sebepten dolayı çocuğu istemiyerek ne yapıp yapıp dersten kurtulması için şiddetle ısrar ediyordu. Fakat kocasına tapan, her arzusunun yerine getiren Raikanın kabalinde anne şefkati galebe etti, çocuğunu düşürmeğe razı olmadı.

İşte bütün bu tatsızlıklar arasında Altay doğdu. Güzel ve tipki babasına benziyen zavallı yavruyu zalim babası sevmiyordu.

O günlerde, şarka gitmek üzere emrini alan Çelik Bey Altayın rahatsızlığından dolayı ailesini İstanbul'a kadar götürdü, bir iki aya kadar yanına alacağını vaadederek ayrılıp gitti.

Raika bütün muhabbetile çocuğuna sarıldıktan sonra, uzaklaşan kocasını, elinden kaçırdığının geç farkına vardı. Çelik Beyin mektupları gittikçe seyrekleş ve soğuk olmağa ve maaşı azalmağa ve gayri muntazam gelmeğe başladı.

Raika iki can bakabilmek için yavaş yavaş yanında bulunan altın ve kıymetli eşyaları sattı. Annesi Raikanın düğününün senesinde vefat ettiği için çocukla yalnız; Aksarayda ufak bir odada oturuyordu.

Kânunuevvelin ilk haftası idi: Raika, kocasının tanıdığı bir arkadaşına tesadüf etti ve şu haberi aldı. Çelik Bey bu ayın nihayetinde mezuniyetle İstanbul'a geliyordu. Raika derhal anladığı kocasının bu ayda izin almasından maksadı yılbaşı gecesini beraber geçirmek idi.. Zaten kânunuevvel maaşının gecikmesi de bunu gösteriyordu.

Sefalet, ısrap, ihanet, her şey unutuldu... Ah, tek gelseydi!..

Altay artık bir yaşını bitirmişti; yürüyordu. Maaştan ziyade sadakaya benziyen ve gayri muntazam gelen bir para ile Raika kendini her şeyden mahrum ederek çocuğunu asrı ve fennî usullere uygun bir tarzda, sağlam ve gürbüz büyütmeğe muvaffak oluyordu.

Nihayet kânunuevvelin 18 inde Çelik Beyden 30 lira para ile kısa bir mektup geldi. Her zaman gibi parasızlıktan şikâyet ettikten sonra, bu ayın nihayetinde vilâyetin havalisinde yapılacak bir teftişe çıkacağını ve Raikaya avdet ettiğine dair bir haber vermeden evvel buna mektup yazmasını ayrıca tenbih ediyordu.

Mektubunu okuduktan sonra Raikanın kafasını önce teessür ve sonra da şüphe istilâ etti.

(Mabadi yarın)

Harici Haberler

Londra konferansı akim kalınca...

Almanya artık kendi başının çaresine bakacak!

Londra, 24 (A. A.) — Londra konferansının hitam celsesi iki saat devam etmiştir. Neşredilen resmi bir tebliğde itimatlılık yüzünden mühim miktar da sermayelerin Almanyadan çekilmiş olduğu müşahade edildiğinden, konferansta temsil edilmiş olan devletlerin son zamanlarda beynelmilel tediyat bankasının delâleti ile merkezi bankalar tarafından Rayhsbanka açılmış olan 100 milyon dolarlık kredinin üç ay müddetle tecdidi hususunu Avrupa mali müesseselerine tavsiye etmek suretiyle Almanyanın mali vaziyetini ıslaha amade olduklarını beyan ettikleri bildirilmektedir. Almanyanın ihtiyaçları hakkında tahkikat ıcrasına ve alman sanayiinden hususi tminat alındıktan ve mütehasşıs lar komitesi hükümetler arasındaki borçların tadili için zarurî olan tedbirleri kabul ettikten sonra alman borçlarının vadelerinin temdidi imkânları hakkında tetkikat yapmağa memur beynelmilel bir komite ihdası da karar altına alınmıştır. Konferans elde edilecek teminatın bilâhare Almanyaya daha vâsi mikyasta müzaheretle bulunulmak için esas teşkil edeceği kanaat ve mütalesasındır. İtalya hariciye Nazırı M. Grandi, konferans reisi M. Makdonalda yapılan teşekküllere İtalya hükümeti namına iştirak ettikten sonra konferansın Avrupa pada hali hazırda bütün vahim meselelere karşı koymak ve bilhassa milletler arasında daha iyi bir anlaşma temin etmek imkânını bahşedecek yeni bir nevi devrenin mukaddemesi olması temennisini izhar etmiştir.

Resmî bir tebliğ

Londra, 24 (A. A.) — Konferans mesaisinin hitamı münasebetile neşredilen resmî bir tebliğde konferansta hazır bulunmuş olan devletler müessillerinin memleketlerindeki mali müesseselere aşağıdaki teklifleri tavsiye edecekleri beyan edilmektedir:

1 — Beynelmillel tamirat bankasının delâletile merkez bankalar tarafından Almanyaya açılmış olan 100 milyon dolar kredinin üç ay müddetle tecdidi.

2 — Muhtelif memleketler mali müesseselerinin Almanyaya açılmış olan krediler miktarının halile ipka ve muhafazası için icap eden tedbirleri itfî haz eylemeleri. Konferans aynı zamanda beynelmilel tamirat bankasına merkezi bankalar müdürleri tarafından tayin edilecek müessillerden mürekkep bir komitenin vakit geçirmek için hemen ihdas edilmesini tavsiye etmiştir. Bu komite, Almanyanın muntazam kredilere olan acil ihtiyaçları hakkında tahkikat ıcr edileceği gibi kısa vadeli kredilerin bir kısmının uzun vadeli kredilere tahvili imkânını da tetkik eyleyecektir.

M. Lâvalin beyanatı

Londra, 23 (A. A.) — M. Laval, Havas ajansının bir muhabirine beyanatıta bulunarak Alman buhranı dolayısıyla Fransız hükümetinin Fransanın esaslı menfaatlerini muhafaza etmesi ve aynı zamanda beynelmilel tesanüt taahhüdüne riayet etmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Mumailiyh demistir ki: Hiç bir mükâlemelen kaçınmadık ve bizi bir takım muhataralara maruz bırakma ihtimali mevcut olduğu halde Londra konferansına gitmekten çekinmedik. Kabul edilmiş veya tavsiye olunmuş tedbirlerin Alman buhranını ızelave kâfi geleceğini ümit ediyoruz. Fransız nazırları ile Alman nazırları arasındaki mükâlemeler bizi Almanyaya ile itimat esasına istinaden teşriki mesaide bulunmağa isat edilecek bir siyasete, tedbir ve ihtiyat siyasetine götürmüştür. İtimat olmayınca bittabi kredi de olmaz.

Almanya ile Fransa arasında ahenk hüküm sürecektir olursa bütün dünya da itimat mevcut olacaktır. Sulhun selâmeti de bundadır.

Heyetler Londradan hareket etti
Londra, 24 (A. A.) — Fransız, Alman ve Belçika heyetleri bu sabah Londra 2

Londradan hareket etti. M. Laval ile M. Brüning samimi selâmler teatî ettiler.

M. Grandinin avdeti

Londra, 24 (A. A.) — İtalya hariciye nazırı M. Grandi, Romaya gitmek üzere Londradan hareket etmiştir. İstasyonda hükümet müessilleri tarafından selâmlanmıştır.

Fransız murahhasları Parise döndüler

Paris, 24 (A. A.) — Londra konferansına giden Fransız murahhaslarından M. Laval, M. Flandin ve M. François Poncet Parise dönmüşlerdir. İstasyonda bütün nazırlar tarafından karşılanmışlar, ve büyük bir kalabalık tarafından hararetili surette alkışlanmışlardır.

Fransız nazırlarının mülâkatları

Paris, 25 (A. A.) — Gazetelerin verdikleri haberlere göre Londra konferansındaki Fransız murahhasları Parise döner dönem konferansta verilen kararlar hakkında müteaddit devlet adamları ile görüşmüşlerdir. Başvekil M. Laval, reisicumhur M. Dumer ve ziraat nazırı M. Tardiyö ile uzun uzadıya konuşmuşlardır. Maliye nazırı M. Flandin fransız bankası müdürü M. More ile uzun bir müşaverede bulunmuşlardır.

Maten gazetesinin aldığı bir habere nazaran M. Laval Kalede Alman başvekil M. Brüningi vagonuna kadar tesvi etmiştir. Orada Fransız ve Alman başvekilleri son bir mülâkatta daha bulunmuşlardır. Bu görüşme esnasında M. Brüning başvekil M. Lavalı Berlin ziyaretine şahsan davet etmiştir. Maten gazetesine bu seyahatin resmî bir davet olmadıkça derpiş edilmeyeceğini yazmaktadır.

Almanyanın programı

Berlin, 24 (A. A.) — Londra mükâlemelerinin neticeleri, tahmin oluna bileceği veçhile, gayri kâfi telâkki edilmektedir. Şimdi bütün nüfuzlu mahafil tamamen millî bir yardım programı tanzimini iltizam etmektedir.

Birçok mahafil, Almanyanın sırf kendi vesaiti ile vaziyeti kat'î surette tanzim edebileceğinde tereddüt etmektedir. Daha şimdiden iskonto fiyatının yüzde yirmi değilse de yüzde on beşe çıkarılmasından ve memleket ıktisadiyatının mukaddemesi görülmeğe başlanılmış olan boğulmasını daha ziyade uzatmamak için tedavülde bulunan nakit miktarının tezyit edilmesinden bahsedilmektedir.

Bir rekor

Paris, 24 (A. A.) — Fransız kadın yüzgeçlerinden Yvonne Godard, 15 dakika 18 saniye 3 salise serbest yüzüşle 1000 metre katederek cihan rekorunu kırmıştır.

İtalya etrafında tayyare ile devir

Milano, 24 (A. A.) — İtalya etrafında tayyare ile devir müsabakasının dördüncü merhalesi olan Taliedo limanına birinci olarak Bred markalı bir tayyareye binmiş olan mühendis Kolombo gelmiş ve halk tarafından alkışlanmıştır. İkinci, Mele rin üçüncü De Angeli, dördüncü Luxordur.

Alman tayyareci Poss, tayyaresi ne arız olan bir sakatlıktan dolayı Şiyari yakınında karaya inmek mecburiyetinde kalmıştır.

Gürbüzler yurdunun Yalovâ gezintisi

Beyoğlunda Tepebaşı civarında tesis edilen ve hayırlı bir faaliyet sahasına geçen Gürbüzler yurdu Yalovaya bir gezinti tertip etmiştir. Güzel olması itina edilen bu gezinti ağustosun yedinci cuma günü yapılacaktır.

MEMLEKETTE VAKIT

Mardinde maarif

Mardin muhabirimiz yazıyor:

Mardinin merkez, kaza, ve köylerinde 17 ilk mekteple kız ve erkek 1535 talebe vardır. Bu mekteplerde 41 erkek ve 9 kadın muallim vazife görüyor. Nüfusa nazaran talebe miktarı az görünüyor. Mecburi tahsil kanunu tamamen tatbik edildiği takdirde bu miktarın üç veya dört misline çıkacağına katiiyen şüphe yoktur.

Bu sene Mardinde açılmış millet mekteplerinden 20 erkek 3 kadın; Cezre ve Meyyat ders-haneleride dahil olduğu halde 365 kişi şahadetname almıştır. Bunun 350 si erkek 15 kadındır. Mardinde Gazi ilk mektebinde İbrahim B. isminde bir muallim vardır. Bu zat on üç seneden beri resim ve el işi muallimidir. Lise tahsili görmüştür. 336 senesinde de imtihanla Sanayi nefise ehliyetnamesi almıştır.

Bu zat iki sene evvel mektepler için Avrupadan getirilen alâti dersiyer meyanındaki (vücut beşer) ve azayı sairesi nümunesinden birer dane yapmış ve Maarif vekâletine göndermiştir. Bunları mektebinde tetkik ettim vücudu beşer büstleri hakikaten san'at-kârane yapılmıştır. Tam bir vücut heykelinin her kısmı ayrı ayrı bütün azası renk renk alçıdan yapılarak yerlerine konulmuştur. Çocuklara teşrih dersinde iyi bir fikir verebilmek için bu azalar yerlerinden çıkarılarak tarifatta bulunulmaktadır. Bunun birde daha küçük mikyasta kartuk piyer üsulünü tecrübe etmiş ve muvaffak olarak yaptığı bu nümuneleride Maarif vekâletine göndermiştir. Her sene binlerce lira gönderilerek mektepler için Avrupadan celbetmekten bu Türk san'atkarının yaptığı büstleri kabul etmek ve mekteplere göndermek daha muvafık olur zannedirim.

Gümrükten şikâyet

Mardin gümrük idaresi ötedenberi dahilden getirilen eşyayı şehre on kilemetre mesafede bulunan şimendifer istasyonunda muayene ettirmekte iken nederse bir aydanberi bu muayeneyi istasyonda yapmayarak Mardindeki dairede yapmağa başlamıştır. Dahilden dahile sevkolunan bu eşyayı istasyonda muayene ettirmeyip şehre kadar getirilmesi ve iki gün anbarda bekledilmesi tüccara zahmet ve pek çok masrafi mvcip olmaktadır. Her dairece bilhassa tüccarlara kolaylık östermek lâzım olduğundan eskisi gibi bu eşyanın istasyonda muayene ettirilmesi için gümrük umum müdürlüğünün nazari dikkatini celbederiz.

Telgraflar ve mektuplar

Halk burada telgraf idaresinden çok memnundur. Ciddiyet ve çalışkanlığıle tanınmış telgraf müdürü Sabit B. telgraf ve posta işlerine ehemmiyet vererek telgraf ve mektuplar günü gününe bir intizamı tam dahilinde gidip gelmekte olduğunu bir senede iki defa telgraf umum müdürüyeti Sabit beyi takdirname ile taltif etmiştir.

Sabri

Hazin bir irtinal

Mülga cemiyeti umumiyei belediye azasından Şirketi Hayriye hukuk müşaviri avukat Necati Beyin kızı Handan Hanım vefat etmiştir. Cenazesi bugün ikindi vakti

Dün Mecliste matbuat kanunu bir reye karşı ekseriyetle kabul edildi

Ust tarafı 2 inci sayıfada

lâyihaya ilâvesini teklif ediyorum, dedi.

Halil Beyin bu teklifi kabul editerek 41 inci müstakil madde olarak kanuna ilâve olundu.

Gazeteler nasıl tatil edilecek?

49 uncu madde gazete ve risalelerin muvakkaten tatil edilebilmesi için hükümete verilen salâhiyete dairdir. Başvekil ismet Paşa bu münasebetle söz aldı. Veciz ve kıymetli bir nutuk irat etti.

ismet Pş. dan sonra Hakkı Tarık Bey söz alarak takip ve muhakeme usullerine dair bazı metalibatta bulundu. Ezcümle dedi ki:

— Matbuat suçları üzerinde kanunun gösterdiği bir engeli arzetmek istiyorum. Bugün kabul edeceğimiz kanunla matbuat suçlarının kısa bir zaman zarfında bir hükmeye bağlanmasını istihdaf ediyorum.

Halbuki mes'uller maznunlar davacının bulunduğu mahallin mahkemesine gidecek olursa, bu kanunla mes'uller çoğalmıştır, davaların kısa bir zaman içerisinde görülmesi adeta imkânsız olur. Binaenaleyh teklif ediyorum. Hâkimler böyle bir matbuanın neşredildiği yer haricinde açılmış bir dava karşısında maznulara, tabii eğer maznular isterse, istinabe suretile bulunduğu yerden ifade vermeğe muvafakat etsin.

Kabul edilmedi

Adliye vekili cevap verdi. Bu teklif ceza mahkemeleri usulü kanununun 226 ncı maddesini tadil manasını tazammun eder. Muteakiben Hakkı Tarık B. in teklifi reye kondu ve kabul edilmedi.

Mesuliyet

65 inci madde müzakere edilirken Hakkı Tarık Bey matbacılara ait mes'uliyetin muhtelit encümen tarafından tayyedilmiş olmasını hükümet iltizam ediyor mu diye sordu.

Vasfi Raşit Bey cevap verdi. Encümen bu noktayı unutmadı, fakat mesuliyeti müvezzilere kadar indirmekten korktu. Gazeteler için kabul edilen bu esasî encümen reddetti. Mutlaka kurban aramak için mesuliyeti müvezzilere kadar indirmekten çekindi.

Bundan sonra muvakkat maddelerin müzakeresine geçildi, muvakkat maddelerin B. fıkrasında Ahmet İhsan bey söz aldı. Bu madde kanunun neşri tarihinde gazete ve risalelerde çalışmakta olan sahip, başmuharrirler ve umumî neşriyatı idare edenlerin kanunun tahsil derecesi noktasından koyduğu kayıtlardan kanunun neşri esnasında fiilen bulundukları vaziyetlere maruz kalmak şartile müstesna tutulacaklarına dairdir.

Ahmet İhsan bey dedi ki — Hayırlısı ile bitirdiğimiz kanunun son muvakkat maddesine itiraz ediyorum. Bunda teşkilâtı esasîye kanununa mugayir bir şey vardır.

Ahmet İhsan B. devamla:

— Bugün çıkmakta olan gazetelerde çalışan tahsil görmeyen Maşkada teşvikiye camii karşısındaki Modern apartmanından kaldırılarak cenaze namazı Teşvikiye camiinde eda edildikten sonra metfeni mahsusuna defnedilecektir.

Allah rahmet eylesin

miş Ef. lerin kâffesine imtiyaz veriliyor. Bunlara ya mühlet verelim, yahut yukarıdan tahsil kaydını kaldıralım. (Bravo sesleri) isterseniz üç beş sene müddet verelim. Bunu encümen de de teklif ettim. Fakat kabul edilmedi.

Ya ilmin, irfanın kıymeti vardır. Veya yoktur.

Onun için teklif ediyorum. Üç sene sonra bugünkü gazetelerin kâffesi bu akhâma uygun olsun.

Besim Atalay B. diyor ki:

Besim Atalay B. (Aksaray) — Bir işi yaparken bir gaye güdülür ve ona doğru yürüyoruz. O zaman oraya veya buraya sarmak bizi bir zaman için yolumuzdan alıkoyar. Bir ihtiyaç karşısında yeni matbuat kanunau çıkarmakta muztar kıldık: Hepiniz biliyorsunuz. Kanun yaparken bir takım sebepler kabul ediyorsunuz.

Tahsil kaydını koydurmağa sevkeden sebepler kıdemle kalıyor mu? Şu halde bir inkılâp meclisi olan meclisimiz bir kıdemi, her hangi şuuruz bir kıdemi taniyamaz. İstisnalar kabul ediyorsunuz. Bir hedefe doğru yürürken sağa veya sola selâm vermek ihtiyacını nerden gördünüz? Buna eskiden (idarei maslahat) denirdi. Ben bu meclisten böyle bir şeyin çıktığını görmek istemem. Ve göremem.

Bu meclis bunu yapamaz. Eğer bunun için sebep kıdem ise şimdiye kadar her hangi bir gazetede çalışmış olan tahsilsiz bir çocuğun kıdemi yüzünden orada çalışmağa mavaffak olması doğru değildir.

İlimsiz, meziyetsiz, bilgisiz kıdemin bu memlekette açtığı yaralar hâlâ kanamaktadır. (Bravo sesleri) arkadaşlar, bu yaraları sarmağa uğraşıyorsunuz. Evvelâ meclisiniz her hangi bir kıdemi, şuuruz, meziyetsiz kıdemi taniyamaz. O ancak bilgiye hürmet eder. Meclisimiz, gayesine varmak için yürür bir meclistir.

En çok münakaşa edilen madde

Ve Vasfi Raşit bey :

— Bu mesele encümen de en çok münakaşa edilen bir madde olmuştur. Binaenaleyh meclisi âli mukayyet olarak kabul ederse bunu encümen de kabul edecektir. Yalnız maddenin kabulünde ısrar ediyoruz. Bir müddet tayin etmek suretile takip edilmiş olarak kabul edilir. (Kaç sene sesleri) o şimdi tayin edilir. iki veya üç olabilir.

Ahmet İhsan B. (Ordu) — Bir sene olsun.

Maddenin tadili

Vasfi Raşit bey devamla:

— Tahsili aliyi nazarı dikkate alarak üç sene teklif ediyorum.

Reis — Encümen üç sene müddetle takyidi teklif ediyor. Kanunun muvakkat B maddesi gazete ve mecmualarda çalışmakta olan sahip veya başmuharrirlerle umumî neşriyatı idare edenlerden yüksek tahsili olmaları üç sene müddetle kanundan istisna edilecekleri şeklinde tadil ve kabul edilmiştir.

Hakkı Tarık Bey (Giresun) — 16 ncı maddedeki (sahibi) kelimesi sahipleri olacaktır. Teklif kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi

Reis — Kanunun heyeti umumiyesi

Hatıralar Arasında

Eskilerle yenilerin müebbet meselesi

Muallim Naciye bir hücum — Puf !. makaleleri — Onun hoş bir mukabelesi — İstanbul gençleri — Eskilerle yeniler — " Hizmet ", in yeni bir sıfatı

— 58 —

Yazan : Halit Ziya

Bu sıralarda mıydı? daha evvel miydi? her halde gençliğin çocukluğa pek yakın bir hengâmina yakışan bir tarihte Muallim Nacinin Abdülhak Hamide, Recaizadeye, ve onların peres tışkârı olan bütün gençliğe karşı husumetkârane vaziyetine, isyan eden bir hisle bende bir hücum hevesi taştı. Öyle bir şiddetle ki zaptı mümkün olmadı. Esasen bu sıralarda mütehammir bir şampanya kadar köpürerek kabından fırlamağa müsteit bir galeyan halinde idim ki bu bende hiçbir tecavüz tahammül edemiyen, daima teyakküz halinde durarak küçük bir tarzıkâr imaya bile en büyük bir hamle ile mukabele eden, hatta kamçılayıcı lâtifelerle, zehirleyici istihzalarla muhalif hislerini sezdiklerime musallat olan bir meylân vardı. Seneler derslerini getirerek teakup ettikçe, insanın hayatında muzır olmaktan başka bir neticesi olmiyan bu meylânı ben de ya vaş vaş sabra ve intizara, sükûn ve itidale tebdil ettim. O tarihte henüz kendime mahsus bir felsefî amelîye icat etmemiştim; Muallim Nacinin edebiyatta tapındıklarına tecavüzlerine, hususile kalem ve fikir kişverinde müstebidane tasallûtuna karşı bir silsilei makalât ile mukabele ettim.

Bu her halde yaşımla onun mevkiiinin arasında mevcut mesafenin genişliğine nazaran memduh bir cesaret olmaktan ziyade gülünç bir cür'etti. Her ne olsa Muallim Naci bir üstat, ona hücumu yeltenen bir çocuktu; fakat bu hücumun mazereti de işte asıl çocuklukta, ve makbul bir ciheti varsa o da bu çocuğun hakka mu gayir gördüğüne karşı isyan etmek fitretinde mündemiçti.

Bu makalelerin muhteveyatı ne idi, bunu tahattur mümkün değil. fakat mevzuu aşkâr idi: Muallim Nacinin edebiyat saltanatgâhında eyrengi ihtişamının önünde yanan şulei ikbalini söndürmek. Beş karış boyumla oraya kadar sıçrayıp (püf!) diydum. Makalelerin şurasında burasında bu püflerden vardı. Bununla onun şaşaaı ıftiharına sanki gençliğimin tezyif ve istihza nefesini üfürmüş oluyordum.

Bu makaleler İstanbul gençlerinde azim bir heyecan uyandırdı, bittahî lehime... Ve ben orada her türlü tazyikin altında teneffüs edemiyerek bunalan gençliğe (Hizmet) in binnispe

miyesini reye koyuyorum. Kabul edenler etmiyenler. Hakkı Tarık bey siz kabul etmiyor musunuz?

Tarık beyin reyî

Hakkı Tarık bey (Giresun) — Kabul etmiyorum. Efendim.

— O halde kanun bir reye karşı ekseriyetle kabul edilmiştir.

Efendim bir takrir var. okunacaktır..

Necip Ali, Fazıl Ahmet ve Hayrettin (Bilecik) Beylerin takrirî okundu. Bu takirde şahsî davalar devam etmek üzere hükümetin matbuat aleyhine açtığı davaların durması teklif ediliyordu.

Takrir (olmaz, olmaz) sesleri arasında reye kondu, ve reddedildi.

Saat bire gelmişti. Celse üçte tekrar toplanılmak üzere tatil edildi.

Meclisin tatili

2 inci celsenin küşadında bazı kanunlar müzakere ve intaç dılmış. Badehu meclis Ali Beyin takrirî üzerine fevkalâde ictima devresine nihayet vermiştir.

serbest sahifelerini açacak bir refik olarak telâkki edildim. Her postada bana tebrik mektupları geliyordu, yalnız bir yerden ses gelmiyordu: Muallim Naciden...

Bu sükût izharı lâkaydi miydi? yoksa bir ifadei istihfaf mıydı?

Nihayet...

Nihayet bir gün muallimin bir uzunca manzumesi intişar etti: Bana cevap ...

Derhal itiraf ettim ki o makalelere en güzel, en hoş cevap ancak böyle olabilirdi. Muallimin mu tadı olan ağır terzilleri, izinde yara bırakan kelimeleri bunda yoktu; gayet ince ve zarif bir lisanla, sanki elinde bir tüyle şamarlıyarak, yaşını başını almış bir adamın hırçın küçük bir çocuğu incitmiyerek tedip ecercesine, öyle şakrak bir mukabelesi ki bundan en evvel ben lezzetiyap oldum. Hatta kaydetmeliyim ki o zamana kadar hakkında kin taşıdığım bu adama derhal vukua gelen bir tahavvüle ısınmış oldum.

Eğer hiç aldırmanmış olsaydı, işte asıl o zaman kinimde bir izdiyat hadi sesi vukua gelecekti.

Muallim bu mukabelesinde ezcümle bana tarizde devam edilecek olursa başka cevap alınacağını da ima ederek bir tenbihi tehditkârane de savuruyordu:

Dehşetlidir benim stizim

Kordon boyu dar gelir azizim

Olsan sarı zeybeğin hafidi

Yoktur sana kurtuluş ümidi

diyordu. Ve bu tehdidi tahfif edecek lâtifelerden sonra:

Püf!.. lerle ne ıftihar edersin

Bir püfte teker meker gidersin

İhtarile netice veriyordun.

Muallimin bu itharı hiç de yanlış değildi. O vakte kadar yazdıklarımı şöyle bir elinden geçirseydi, belki bir şair değil, fakat her halde kavi bir lisan üstadı olan muallimin elinde epeyce hırpalanacağıma hiç şüphe yoktu.

Bu suretle muallim Naciye, hücum meselesi bir lâfite tebessümünün içinde boğulup bitmiş oldu. Fakat bunun arasına zeyilleri de olmadı değil.

Muallim Naci Kureysin müsaare meydanını tanziren (Tercümanı Hakikat) sütunlarında bir Ukâzi Osmanî açmıştı. Bunu tehzil makamında İstanbulun genç sairleri derhal (Hizmet) sahifelerinin misafirperverliğine müracaat ettiler. İçlerinde isimleri tanınmış bütün gençler vardı: Ezcümle Abdülhalim Memduh ile Ali Kemal. Bunlara İzmirden bizler de iltihak ettik ve hep az çok muallime ve peyrevanına tarzıkâr manzumelerin altına muallim filân diye imza koyduk.

(Tercümanı hakikat) te bermutat muallim Naci ve Şeyh Vasfi imzalarına da mukabele etmiş olmak için hep birer muallim kesildik, galiba Abdülhalim Memduh da şeyh lâkabını aldı.

Mu müsaareye (Ukâzi şubban) namını vermiştik. Bir lâtifeden ibaret olduğuna şüphe edilemiyen bu manzumeler silsilesi ciddi telâkki edilemez, binaenaleyh mukabele göremezdi. Muallim Naci sükût etmeğe daha muvafıkı vakar nazarile baktı, o da bu suretle bitti; fakat bu vesile ile artık (Hizmet) İstanbul gençliğine bir vasıtai neşir olmak imtiyazını kazandı.

Halit Ziya: Uşşâzade

Türk-Yunan mahkemesi

Türk - Yunan mahkemesinin reisi temmuz başında memlekete gitmişti. Mahkeme 16 temtozda resmen tadil devresine girecektir.

28 Temmuz Salı günü

T. Maarif C.

ROZET Günüdür

Belediyede: Motörlerle sandallar rekabeti halledildi

Daimi encümen dün toplanmış, fen heyeti müdürü Ziya beyin de iştirak ettiği bu toplantıda şehir dahilindeki eski ilk mektep binalarının tesbit edilen noksanlarının yapılması hususu müzakere edilmiştir.

Bundan başka birkaç günden beri sandalcılarla motörcüler arasında iskelelere yanaşmak yüzünden çıkan ihtilâfi ortadan kaldıracak bir karar verilmiştir.

Limanda işliyen bütün motörler sandallara rekabet için sandalların bulundukları ve nöbete tabi oldukları iskelelere yanaşarak müşteri alıyorlardı. Bu yüzden hem sandalcılar kazanamıyorlar hem de motörler yanaşırken sandallara çarparak parçalamaya tehlikesi baş gösteriyordu. Toplantıda motörlerin Karaköyde han önünden başka hiç bir iskeleye yanaşamayacaklarına karar verilmiştir. Başka iskelelere yanaşan motör sahiplerinden ceza alınacaktır. Bu karar belediye zabıtası talimatnamesine ilâve edilmiştir.

Çocuk bahçesi

Dün bir akşam gazetesi Sul tanahmet camii ile Ayasofya camii arasındaki boş sahanın çocuk bahçesi haline getirileceğini yazıyordu. Bizim yaptığımız tahkikat nazaran yakında buranın çocuk bahçesi haline getirilmesi mevzu bahis değildir. Belediyenin beş senelik mesai programında çocuk bahçeleri yapmak işi varsa da henüz bunun hangi seneye yapılacağı takarrür etmemiştir.

Cuma ruhsatıyesi

Cuma ruhsatıyesini değiştirmek için otel, lokanta ve emsal yerlere yeniden 31 Temmuz kadar mühlet verilmiştir. Bu müddetten sonra ruhsatiye değiştirenlerden bir misli ceza alınacaktır.

Müstahdemlerin kayıtları

Müstahdemin bürosu sırasile gelen müstahdemlerin kayıtlarile uğraşmaktadır. Evvelce hizmetçilerin yer değiştirdikçe sihi muayeneye tabi olmaları şart konulmuştu. Bu karar değiştirilmiş, hizmetçi kadınların her üç ayda bir muayene edilmeleri kararlaştırılmıştır.

Büroya yeniden müstahdemin idarehânesi açmak için sekiz kişi müracaat etmiştir. Bunlara da müsaade verilirse istambuldaki müstahdemin idarehaneleri 20 ye balığ olacaktır.

Eski hamallar yeni hamallardan şikâyet ediyorlar

Hamallar namına bir grup gelerek bazı şikâyetlerde bulunmuşlardır. Bu şikâyetlerden başlıcası, son zamanlarda hariçten gelmiş bazı işsizlere marka verilerek iskelelere gönderilmesidir. Bugünkü iktisadi vaziyete göre, hamalların da işleri çok azalmıştır. Evvelce gün de 2-3 lira kazanan bir hamal bugün ancak 75-100 kuruş kazanabilmektedir.

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası: Galata köprü başı B. 2362
Şube A. Sirkeci Mühürdar zade han 2. 2740

PIRE-ISKENDERİYE Postası
(EGE) 28 Temmuz Salı 10 da Galata Rıhtımından kalkacaktır.

TRABZON POSTASI

(Mahmut Şevket Paşa) vapuru 28 Temmuz Salı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Mapaviye gidecek dönüşte Of, Sürmene, Görele de uğrayacaktır.

Istanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Emine H. tarafından Beyoğlunda Ağacamii karşısında bursasokağında 6 No. lı dükkânda mukim kömürcü Mustafa Ef. aleyhine açılan davanın cereyan eden muhakemesi neticesinde K. M. nin 132 ve 138 inci maddeleri mucebince boşanmalarına dair verilen kararı havi sadır olan 12 temmuz 931 tarih ve 555 No. lı ilâmın ikametgâhı meçhul bulunan Mustafa Ef. ye ilân tebliği tensip edilmiş olmakla tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân suretinin mahkeme divanhanesine talik edildiği ilân olunur. (1435)

Istanbul mahkemesi asliye ikinci hukuk dairesinden:

Tekirdağ mehvusu Celâl Nuri Beyin bir lita noterlikçe musaddak senet mucebince Hüseyin Paşa Dino zimmetinde matlûbu bulunan 15.000 liranın temini istifiatı zımında mumailayhin Prevezde ba tapu mutasarrıf ve malik olduğu muavazaya dahil olan arazisi mukabilinde gayri mübâdiller komisyonunca takdir edilmiş kıymetlerine mukabil tevzi olunacak bonolardan deyni mezkûre kâfi gelecek miktarın ihtiyaten haczi talebine mütedair arzuhal üzerine mübrez vesaik tedbiri ihtiyati ittihâza kâfi görüldüğü günden bermucibi talep on beş bin liranın temini tahsili zımında deyne kâfi gelecek miktar bonoların iki ay müddetle haczine ve muamelei hacziyenin ifası zımında icra riyasetine müzekkere tasirine ve Hüseyin Paşanın ikametgâhının meçhuliyeti olbapta muta ilmühaber mündericatin dan anlaşılmasına göre hukuku usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi mucebince ilân tebliğine tahkikat hâkimliğince karar verilmiş ve 142 inci madde mucebince mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan ilânı keyfiyet olunur. (1438)

İrşat heyetlerinin hareketleri tehir edildi

Köylere gidecek kadın irşat heyetlerinden ikisi dün hareket edecekti. Fakat hazırlıklar bitirilemediği için heyetlerin hareketi birkaç gün sonraya kalmıştır.

Elyevm mevcut 2200 hamala bile iş yokken yeniden hamal markası vermek senelerdenberi çalışan hamalların gadrini mucip olacaktır. Belediye bu şikâyet üzerinde tetkikat yapacak ve bir karar verecektir.

Maarif Vekâletinden:

A — Orta mekteplerde Türkçe, tarih coğrafya (Yurt bilgisi dahil), tabii ilimler (Fizik - Kimya dahil), Riyaziye, Fransızca Almanca, İngilizce, Resim (Ameli, nazari) musiki (Ameli ve nazari), Dikiş - Biçki (Ev idaresi, Nakış, tabahat dahil). Muallimi olmak isteyenlerden vekâletin tayin edeceği her hangi bir mektepte bir yıl müddetle muallimlik etmeği taahhüt edenler için 1931 yılı eylülünde imtihan açılacaktır. Bu imtihanlara şu tarihlerde başlanacaktır.

- 1 — Türkçe, Tarih - Coğrafya, Tabii ilimler, Riyaziye, Fransızca Almanca, İngilizce: 6 eylülde Darülfünunda;
- 2 — Musiki: 1 eylülde Ankara Musiki Muallim mektebinde;
- 3 — Dikiş - Biçki: 7 eylülde İstanbul Kız Muallim mektebinde;
- 4 — Resim: 7 eylülde İstanbul Güzel San'atlar akademisinde;
- 5 — Bu imtihanlara girmek isteyenlerin:
 - 1 — Türk olmaları;
 - 2 — Yaşları yirmiden aşağı ve kırk beşten yukarı olmaması;
 - 3 — Bir cinayet veya cünha ile mahkûm olmamış bulunmaları;
 - 4 — Muallimlik etmeye mâni uzvi ve ruhi arızalarla malûl olmamaları;
 - 5 — Musiki, Dikiş, Biçki ve Resimden gayri gurup imtihanlarına gireceklerin muntazam ve müselsel bir tahsil takibi neticesinde tam devreli resmi veya hususi lise, yedi senelik idadi, dört veya beş senelik Muallim mektebi şehadetnamesini haiz olmaları lâzımdır.

Muallim mektebi mezunlarının en az iki yıl ilk mektep muallimliği etmiş olmaları ve lise mezunlarının da en az liseden iki sene evvel mezun bulunmuş olmaları şarttır.

6 — Musiki, Resim, Dikiş imtihanlarına girmek isteyenlerin 1702 numaralı kanun mucebince en az orta mektep mezunu olmaları kâfidir.

7 — Darülfünuna ve yüksek mektebe devam edenler imtihana kabul olunmayacaklardır.

C — Bu şartları haiz olanlardan imtihanlara talip olanların bir istida ile 15 ağustos nihayetine kadar vekâlete müracaat etmeleri ve istidalarına:

- 1 — Nüfus tezkeresi suretini;
- 2 — Muallimlik için sihi bir mâni olmadığına dair Maarif idarelerinden alınacak nümuneye göre tanzim edilmiş fotoğrafı bir sihat raporunu;
- 3 — Hüsnihal şahadetnamesini, (halen memur veya muallim olanlar bundan müstesnadır.);
- 4 — Haiz olduğu mektep şahadetnamesini veya tasdikli suretlerini;
- 5 — Üç adet 6 — 4,5 ebadında kartonsuz fotoğrafını;
- 6 — Mahalli maarif idaresinden tasdikli fotoğraflı fişini;
- 7 — İmtihanda muvaffak olduğu takdirde vekâletin tayin edeceği her hangi bir mektepte bir yıl muallimlik edeceğine dair noterlikten tasdikli bir taahhüt senedi rapetmeleri lâzımdır. 15 ağustos tarihinden sonra vaki olan müracaatlar kabul olunmaz.
- 8 — Geçen imtihanlara girmek için Vekâlete müracaat ederek evrak ve vesikalarını tamamen gönderenlerden bu şartları haiz olup da eylül imtihanlarına dahil olmak isteyenlerin de 15 ağustos tarihine kadar yukarı yazılı taahhüt senedini vekâlete göndermeleri lâzımdır. (1119)

Etibba odası riyasetinden:

Oda heyeti umumiyesi senelik birinci içtimalı 31 Temmuz 931 Cuma günü saat 14 te sabık Türkocağı binasında aktedileceğinden âzayı kiramın teşrifleri rica olunur. (1128)

izmir Memleket Hastanesi baştabipliğinden:

Hastanemizin bir senelik ihtiyacı olan et, ekmek, süt, yoğurt mualece gazbezi ve erzak münakasası bütçenin tasdik edilmemesinden dolayı 15 gün müddetle temdit edilmiştir. Taliplerin yevmi ihale olan 2-8-931 tarihine müsadif pazar günü saat 10 da izmir vilâyet encümeni daimisine müracaatları. (1102)

Zonguldakta Beton Arme iskele yapılacak Zonguldak belediyesinden:

Zonguldakta geçenki fırtınada yıkılan iskele yerinde beton arma bir iskele yaptırılması kapalı zarf usulile ve aşağıdaki tarihten itibaren yirmi bir gün müddetle münakasaya konulmuştur.

Münakasaya girmek isteyenlerin şeraiti anlamak üzere İstanbul belediyesi heyeti fenniyesine veya doğrudan doğruya Zonguldak belediyesine müracaatları lâzımdır. Kapalı zaflar; Ağustosun 11 nci Salı günü saat 12 ye kadar kabul olunacaktır. (1127)

Yozgat maarif müdürlüğünden:

Vilâyetimizin Sorgun kazasında yaptırılacak beş dersaneli mektebin bilûmum inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Bedeli keşif 16427 lira 80 kuruştur. ihale 30-7-931 perşembe günü saat on beşte Yozgat vilâyet dairesinde daimi encümen tarafından yapılacaktır. Keşif evrakının bir sureti İstanbul maarif müdürlüğü makamında vardır. Talip olanların ihale günü Yozgat vilâyeti daimi encümenine müracaatları ilân olunur. (808)

Dr. Horhoruni

Cilt ve emrazi zühreviye tedavihanesi hergün sabahdan akşama kadar

Beyoğlu Tokatlıyan yanında mektep sokak No. 35

BORSA

22 Temmuz 931	Açılış	Kapanış
Kar 100		
1 İngiliz lirası Kr.	1030	1030.50
T.L. mukabil Dolar	0.4716	0.4716
Frank	120.1	120.1
Liret	9.02	9.02
Belca	3.38	3.38
Drahm	26.42	26.42
Is. Frank	2.42	2.42
Leva	6.10	6.10
Florin	1.6	1.6
Koron	15.92	15.92
Siling	3.36	3.36
Pezeta	5.03	5.03
Mark	2.25	2.25
Zloti	4.20	4.20
Pengö	5.70	5.70
20 Lev Kuruş	70.35	70.35
1 Türk lirası Dinar	26.76	26.76
Cervoneç Kuruş	1088	1088
Nüket		
1 sterlin (İngiliz)	1039	1039.50
1 Dolar (Amerika)	21.25	21.25
20 Frank (Fransız)	167.5	168.00
20 Liret (İtalya)	222	222
0 Frank Belçika	110	110
20 Drahmi (Yunan)	5	5.50
20 Frank (İsviçre)	814	814
20 Leva Bulgar	30	30.25
1 Florin (Felemenk)	83	84.0
10 Koron (Çekoslovak)	124	125.55
Siling Avusturya	29	30.40
1 Pezeta (İspanya)	19	20
1 Raymark (Almanya)	43	44
1 Zloti Lehistan	22	23
1 Pengö Macaristan	36	37.75
20 Ley (Romanya)	25	25.47
20 Dinar Yugoslavya	76	77
1 Cervoneç Sevyet		
Altın	911	911.50
Mecidiye	58	58.25
Banka not	263	263.50

Ask.Mb. S. A. komisyonu ilânları

Ton
56 Gülhane hastanesi
20 Tıbbiye Tatbikat hastanesi
25 Kuleli lisesi
35 Çengelköy Orta mektebi
100 Harbiye mektebi

236
Yukarıda mahallerile miktarları yazılı askeri mektepler ihtiyacı için 236 ton kok kömürü kapalı zarf suretile satın alınacaktır. ihalesi 29 Temmuz 931 çarşamba günü saat 15 de Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesi için komisyona müracaatları ve iştirak için de şartnamesi veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını saati muayyenesine kadar müselsel numaralı ilmühaber mukabilinde komisyon riyasetine vermeleri ilân olunur. 714

Askeri Mektepler ihtiyacı için 20,000 kilo beyaz peynir pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 29 - Temmuz - 931 çarşamba günü saat 14 te Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de vakti muayyeninde hazır bulunmaları ilân olunur. (35) - 1132

Askeri Mektep ve hastaneler ihtiyacı için 90,000 kilo koyun ve 1000,000 kilo sığır eti pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 30 temmuz 931 perşembe günü saat 14 de Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için vakti muayyeninde hazır bulunmaları ilân olunur. (36)

Istanbul ikinci icra memurluğundan:
Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer muhtelifölçün ve eb'atta halı, kilim, 27-7-931 tarihine müsadif pazarı günü saat 13 den itibaren Sandalbedesteninde açık artırma ile satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Yozgat Maarif Müdürlüğünden:

30 Teşrinisanide ihale edileceği ilân edilen Sorgun kazası mektebi inşaatı bir müddet tehir edilmiştir. (1046)

Istanbul Belediyesi ilânları

Bedeli keşfi 479 lira olan Selimiye Selimi salis mektebinin tamiri açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartname ve keşif evrakını görmek için her hün levazım müdürlüğüne münakasaya girmek için 36 liralık teminat makbuzile beraber ihale günü olan 17-8-931 Pazartesi günü saat on beşe kadar encümeni daimiye müracaatları. Teminat vermek için ihale günü nihayet saat 13.5 kadar müracaat lâzımdır. (1138)

M. M. Vekâleti İlanları

Tefennide bulunan kıtaat hayvanatının ihtiyacı olan arpa kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihalesi 8 Ağustos 931 Cumartesi günü saat 15 de isparta da askeri satın alma komisyonunda yakılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere Fındıklıda heyetimize ve şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarla birlikte ispartada mezkûr komisyona müracaatları. (461) - 1018

* * *

Merkez ihtiyacı için 2000 ton lave marin kömürü ile 500 ton kripile kömürü Haydarpaşada vagona vagon kartelesi üzerinden teslim edilmek şartı ile ve ayrı ayrı şartnamelerle kapalı zarf suretile münakasaya konmuştur. ihaleleri 3 ağustos 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de lave marin ve 15,30 da Kripile icra olunacaktır. Taliplerin şartnamesini Ankarada Milli Müdafaa satın alma komisyonunda görmeleri ve münakasaya iştirak için de teminatlarla teklif mektuplarını yevmi ve saati ihaleden evvel makbuz mukabilinde mezkûr komisyona vermeleri. (781)

* * *

Mudanyada bulunan alayın ihtiyacı olan buğday unu kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihalesi 6 ağustos 931 perşembe günü saat 16 da Bursada askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarla mezkûr komisyona müracaatları. (782)

* * *

Ordu ihtiyacı için yerli fabrikalar mamulâtından 50.000 kilo sarı sabunlu kösele kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihalesi 28 temmuz 931 salı günü saat 15 te Ankarada merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarla birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (430)

* * *

Gılaflık bez 170,000 metre ihalesi: 20 ağustos 931 perşembe saat 15 te, çamaşırlık bez 266,500 metre ihalesi: 22 ağustos 931 cumartesi saat 15 te Gılaflık bez 170,000 metre ihalesi: 24 ağustos 931 pazartesi saat 15 te, Yazlık elbiselik 50,000 metre ihalesi 26 ağustos 931 çarşamba 15te, Yazlık elbiselik 50,000 metre bez ihalesi 27 ağustos 931 perşembe 15te, çamaşırlık bez 266,540 metre ihalesi 29 ağustos cumartesi 931 15te

Ordu ihtiyacı için yerli fabrikalar mamulâtından altı kalem bez kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihaleleri yukarıda hizalarında yazılı gün ve saatlerde Ankarada merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve nümuneleri görmek ve münakasaya girmek üzere teminat ve teklifnamelerle ihale saatinden evvel mezkûr komisyona müracaatları. (1130)

Diş tabibi

M. Zeki Nuri

Hastalarını her gün saat 8,30-12 ve 13-20 kadar kabul ve her salı saat on üçten itibaren meccanen diş çeker ve tedavi eder.

Muayenehane:

Kadıköy Mısırlı oğlu Yavuz Türk sokak No: 8

Yavrumun Saadeti

Günde 5 kuruş biriktirirseniz 20 senede 57630 kuruşunuz
Günde 10 kuruş biriktirirseniz 20 senede 115260 kuruşunuz
Günde 25 kuruş biriktirirseniz 20 senede 288155 kuruşunuz
Günde 50 kuruş biriktirirseniz 20 senede 576305 kuruşunuz
Günde 100 kuruş biriktirirseniz 20 senede 1152600 kuruşunuz

O L U R.

TÜRKİYE İŞ BANKASI**Şafak çayının taklidinden Sakınınız**

Bilhassa Şafak Yazısına ve Alâmeti Farıkaya Dikkat Ediniz

Sinemacılar! Sesli Makine Koymakta Acele Ediniz!!!

Çünkü gelecek mevsim sessiz film bulamayacaksınız! Çünkü eski filimlerle sinemanız yaşayamaz! Çünkü gelecek mevsim Türkçe konuşan filimler vardır.

Istanbulda KEMALBey,
Bursa'da ŞAFKAK,
Adanada ELHAMRA,
Sinemalarına sesli ZEISS
IKON makineleri konmaktadır.

Beyoğlunda ŞIK, Kadıköy'de SÜREYYA
Istanbulda ALEMDAR
Sinemalarının sesli makineleri ZEISS IKON markalıdır.

300 kişilik sinemalar için filim üzerinde sesli Movitone makine 3500; 500 kişilik sinemalara 3800 liradır. Fiatlar Istanbulda teslimdir. Tesiisat masarifi bize aittir.

Zeiss Ikon sesli makine tertibatı fevkalâdedir.

Tafsilât ve sipariş için: Istanbul'da Dilsiz Zade Han No. 24-27 Mösyü JAK ROTENBERG'e müracaat ediniz. Posta kutusu 114

Yunanistanda malı olan
Türkler çağırılıyor
Istanbul vilâyetinden:

10- Haziran - 1930 T. li Ankarada mukavelenamesinin 5 inci ve 7 inci maddeleri mucebince Yunanistandaki mallarına 1 ağustos 929 tarihinde filen vaziyet bulunmuş olan eşhasın hakkı tasarrufları müenmen bulunduğundan bu malları için kendilerine muhtelit mübadele komisyonu tarafından verilmesi lâzımgelen vesikaları almak üzere alâkadarın 15Ağustos 1931 tarihine kadar müracaatları mezkûr komisyon kararı icabındandır. Bu vaziyette bulunan vatandaşlarımızın vakit geçirmeden Istanbulda Muhtelit Mübadele komisyonu Türk heyeti murahhasası riyasetine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Kadıköy ierasından:

Bir borçtan dolayı mahcuz bulunan 33 adet koyun Kadıköyde Kumluk nam mahalde 4-8-931 Salı günü saat 10 dan 12 ye kadar satılacağından dellaliye ve ihale pul bedelleri müşterisine ait olmak üzere talip olanların mahallinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (1435)

Maarif vekâlefinden:

Ankara Erkek lisesi arsasında yapılacak muallim mektepleri beden terbiyesi salonu 22-7-931 tarihinden itibaren 12-8-931 tarihine kadar üç hafta müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vaziedilmiştir.

Münakasaya ancak büyük inşaatı deruhte etmiş ve muvaffakiyetle ikmal etmiş olduklarını vesaikle ispat eden müteahhitler iştirak edecek ve inşaatın filen idaresini ancak tecrübe görmüş diplomalı mühendis veya mimarlar deruhte edeceklerdir. Plân ve proje şartname ve mukavelename suretleri her gün inşaat dairesinden tedarik edilebilir.

ihale Maarif vekâletinde toplanacak inşaat komisyonu tarafından yapılacağından taliplerin müzayede, münakasa ve ihâlât kanununa göre tanzim edecekleri teklif zarflarını ihale günü olan 12-8-931 çarşamba günü saat 15 de komisyon riyasetine tevdi edeceklerdir. (1120)

Devlet matbaası müdürlüğünden:

2 Adet 110/190 Volt 48-83 amper II. K.VV 570 devir
3 " 110/190 " 34/59 " 7,5 " 570 "

Matbaamızda mevcut evsafı yukarıda yazılı A.E.G. mamulâtından 5 adet motör kızakları ile beraber 12 ağustos 931 çarşamba günü saat 14 te ve matbaada bir sene zarfında teraküm edecek kenar ve kırpıntı kâğıtlar, parça meşinler 15 ağustos 931 cumartesi günü kezalet saat 14 te müzayede suretile satılacaktır.

Görmek ve şartnameyi öğrenmek isteyenler hergün öğleden sonra saat 16 buçuğa kadar matbaa fen memurluğuna müracaat edebilirler. (1035)

3. K. O. Sa. Al. K. dan

K. O. karargâhı için 50.000 kilo odun aleni münakasa suretile satın alınacaktır. ihalesi 9 — 8 — 931 saat 16 da icra kılınacağından taliplerin şartnamesini görmek için her gün öğleden evvel ve münakasaya iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarla birlikte komisyonumuza müracaatları. (74)

* * *

K.O. kıtaatı ihtiyacı için 268,000 kilo odun aleni münakasa ile satın alınacaktır. ihalesi 28-7-931 saat 17 de icra kılınacağından taliplerin şartnamesini görmek için her gün öğleden evvel ve münakasaya iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarla birlikte komisyonumuza müracaatları. (62) 693

* * *

K. O. kıtaatı ihtiyacı için 168,000 kilo odun aleni münakasa suretile satın alınacaktır. ihalesi 2-8-931 saat 16 da icra kılınacağından taliplerin şartnamesini görmek üzere hergün öğleden evvel ve münakasaya iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarla birlikte komisyonumuza müracaatları. (61)-694

* * *

K.O. kıtaat ihtiyacı için 280,- 000 kilo odun aleni münakasa suretile satın alınacaktır. ihalesi 2-8-931 saat 15 te icra kılınacağından taliplerin şartnamesini görmek üzere hergün öğleden evvel ve münakasaya iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarla birlikte komisyonumuza müracaatları (63)-695

* * *

Izmir müstahkem mevki kıtaatinın ihtiyacı olan un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihalesi 10 Ağustos 931 pazartesi günü saat 15,30 da İzmirde Müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere Fındıklıda heyetimize ve şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarla mezkûr komisyona müracaatlar. (458)

* * *

200,000 kilo kuru ot aleni münakasa ile satın alınacaktır. ihalesi 4-8-931 saat 16 da icra kılınacağından taliplerin şartnamesini görmek üzere hergün öğleden evvel ve münakasaya iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarla birlikte komisyonumuza müracaatları. 72-819

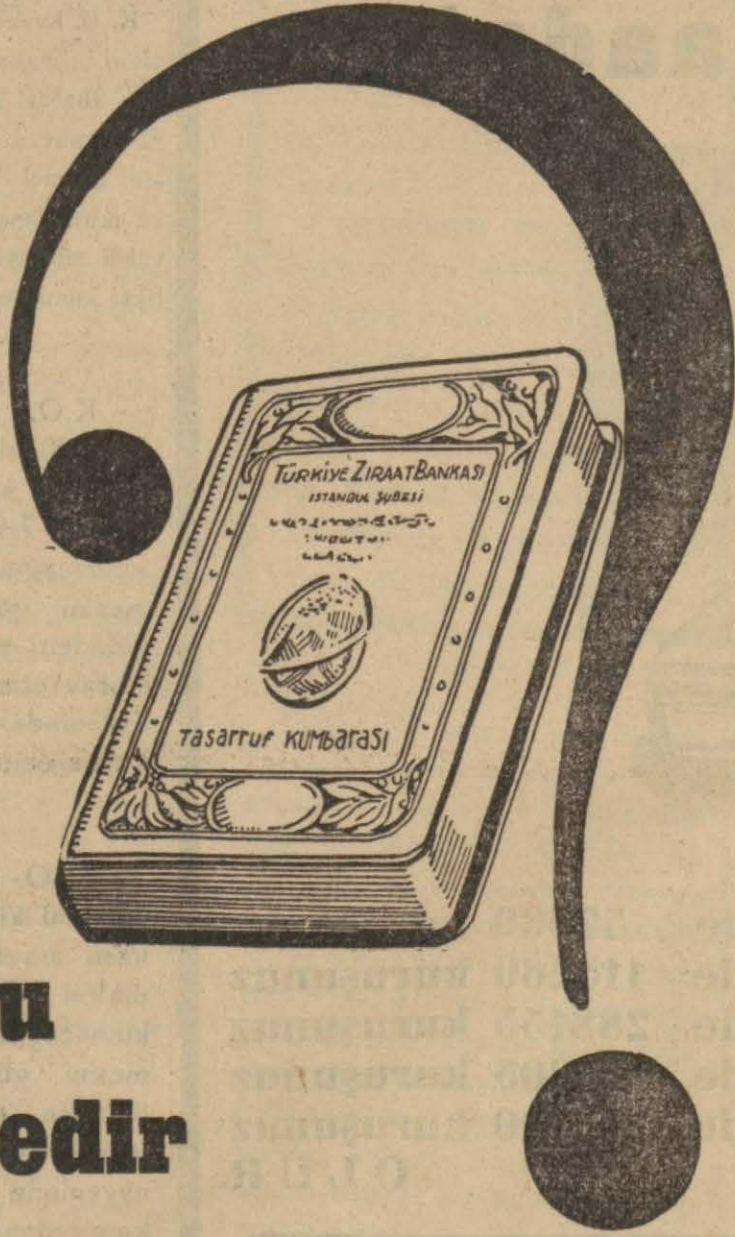
* * *

K. O. Kıtaatı için 50.000 kilo oduna verilen fiat gali görüldüğünden yeniden aleni münakasa suretile satın alınacaktır. ihalesi 9-8-931 saat 16 da icra kılınacağından taliplerin şartnamesini görmek için her gün öğleden evvel ve münakasaya iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarla birlikte komisyonumuza müracaatları. (86) - 1112

Tashihi — Gazetemizin 23 Temmuz 931 tarihli nüshasının 11 inci sayfasında İstanbul dördüncü icra memurluğundan serlavhasile intişar eden 930 - 544 dosya numaralı ilânda (birinci arttırmada 2000 lirada talibi uhtesindedir) yazılacak iken sehvi tertip olarak (20.000 lira) şeklinde dizilmiştir. Tashihi keyfiyet olunur.

Cazbant

Saksofon ve Klarnetçisi
Budapeşte konservatuarından mezun
Fuat P. K. 27 Adana

**Bu
Nedir**

**Çocuklara mahsus
HAYAT KİTABI**

hayat - Kumbarası

**Ziraat
Bankası**

NIN

Nakliyat münakasası

İspirto ve ispirto içkiler inhisarından:

Liman dahilinde yaptırılacak nakliyat için 14 temmuz 931 tarihinde yapılan münakasada verilen fiat haddi layık görülmüştür. Münakasa aynı şerait dahilinde 28 temmuz salı günü saat onda pazarlık suretile yapılacaktır. Taliplerin şartnamede muharrer vesaik ve teminatlarla mezkûr gün ve saatta mübayaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. (1056)

Büyük Tayyare Piyangosu 11 inci Tertip

1inci Keşide 11 Ağustos 1931 dedir

Büyük ikramiye 30,000 liradır

AYRICA:

15.000, 12.000, 10.000,

Liralık ikramiyeler

Ve: 20.000 Liralık bir

mükâfat vardır

Kocaeli vilâyeti daimî encümeninden:

Kocaeli Memleket hastanesi için alenî münakasa suretile tahminen 1127 liralık eczayı tıbbiye mübayaat edilecektir. ihale Ağustosun 5 inci çarşamba günü saat on beşte makamı vilâyette icra kılınacaktır. Talip olanların mezkûr tarihte 90 liralık muvakkat teminat makbuzile Kocaeli daimî encümenine ve şartnamesini görmek isteyenlerin Kocaeli Sıhhat müdüriyetine müracaatları. (826)

Jandarma imalâthanesi müdürlüğünden:

Jandarma ihtiyacı için kumaşı imalâtaneden verilmek üzere 8415 adet kaput yaptırılacaktır. Münakasa 10-8-931 pazartesi günü saat 15 tedir. Biçki ve imaliyesine talip olanların teminatile Gedikpaşada Jandarma imalâtanesine müracaatla şartnameyi görmeleri ilân olunur. (1026)

VAKIT in Küçük ilânları

Her gün neşrolunur

Satılık ev apartıman, arsa, eşya

Satılık hane — Şehzadebaşında Çukurçeşme yanında Taşhan arkasında Marmaraya nezaretli 9 numaralı beş oda ve müstemilath müceddet kârgir hane satılıktır. içindekilere müracaat.

Emlâk almak istiyormusunuz — Arzu ettiğiniz şerefli mahallerde evler, apartmanlar, mağazalar, yalılar, köşkler, arsalar satılıktır, 9-12 arasında müracaat. İstanbul dördüncü Vakıfhan asmakat 29

Hizmetçi, işçi v. s. arayanlar

Bir mürebbiye, bir hizmetçi, bir aşçı istiyoruz mektupla bize sorunuz. Mektup içine 4 kuruşluk pul koyunuz. Adres: İstanbul Postanesinde No: 548

Memur ve memure istiyoruz — İşiniz olmadığı zamanlarda çalışarak ayda 90 liradan fazla kazanabilirsiniz, şeraiti mektupla sorunuz, içine 6 kuruşluk pul koyunuz. İstanbul Postanesinde No. 400

İş arıyan hizmetçiler, işçiler v.s.

İş arıyorum — Dört sınıflık bir ticaret mektebi mezunu, tecrübeli bir genç iş arıyor, Müsait bir maaş mukabilinde çalışacaktır.

Adres: Aksaray İsmail ağa M. Oruç gazi sokak No. 8 R. Neşet

Cezayirli Gazi Hasan Pş. vakfı mülga kaymakamlığından:

Emlak No.	Mevkii	Cinsi	Ecri misli Adet L.
43.21	Kayık	Kâgir	13
25	iskelesi	dükkan	
95	"	"	17
1			

Aşağıda yazılı iki bap dükkan 20 gün müddetle müzayedeye vazolunmuştur. Talip olanların 3 Ağustos 931 Pazartesi gününe kadar Kasımpaşadaki vakıf idare sine ve 4 Ağustos 931 Salı günü saat 14 de İstanbul Evkat müdüriyeti encümeni idareye müracaat eylemeleri ilân olunur. (818)

SİZE bir ağrı, bir hastalık veya ölüm geldiği zaman bunun, uçan veya sürünen bir haşaratın eseri olabileceğini aslâ unutmayınız. Filhakika haşaratın, hastalıkların en mühlik vasıtalı sırayeti oldukları her kesçe malumdur. Gerek evinizi ve gerek kendinizi koruyunuz. Flit püskürtünüz.

Flit, sinek, sıvrisinek, pire, karınca, güve, tahtakurusu gibi haşaratı ve bunların tohumlarını imha eder. Haşaratı öldürür fakat insanlara aslâ zararı yoktur. Kullanılması kolaydır. Leke yapmaz. Flit'i diğer haşarat imha edici eczalarla teşviş etmeyiniz. Siyah kuşaklı sarı enekeler üzerinde asker markasını isteyiniz.

FLIT PÜSKÜRTÜCÜ

FLIT

Sizin tatifadenizi temin etmek maksadile Flit, yalnız maharir tenekelerde satılmaktadır. Umumi Deposu: J. BERT ve ŞÜREKASI İstanbul - Galata Voyvoda Han

Maarif vekâleti

Terzilik mektebi müdürlüğünden!

Sultanahmet, Divanyolu, Cağaloğlu, Beyazıt civarında 18-20 oda ve salonları, ve elektrik, su hava gazı tesisatlarını havi bahçeli büyük bir ev aranmaktadır. Taliplerin Sultanahmet Dizdariye mahallesi terzilik mektebine müracaatları. (Telefon 22480)-1030

Mes'ul müdür Refik Ahmet